I

(Meddelelser)

RÅDET

Bruxelles-konventionen af 1968 om retternes kompetence og om fuldbyrdelse af retsafgørelser i borgerlige sager, herunder handelssager (konsolideret udgave)

Første protokol vedrørende Domstolens fortolkning af konventionen af 1968 (konsolideret udgave)

(98/C 27/01)

INDLEDNING

Med undertegnelsen den 29. november 1996 af konventionen om Republikken Østrigs, Republikken Finlands og Kongeriget Sveriges tiltrædelse af Bruxelles-konventionen om retternes kompetence og om fuldbyrdelse af retsafgørelser i borgerlige sager, herunder handelssager, samt af protokollen vedrørende Domstolens fortolkning af nævnte konvention forekommer det hensigtsmæssigt som ved tidligere tiltrædelser, at praktiserende jurister får mulighed for at råde over en kodificeret udgave af Bruxelles-konventionen og af ovennævnte protokol, ajourført i forhold til den, der er offentliggjort i *De Europæiske Fællesskabers Tidende* C 189 af 28. juli 1990.

Disse tekster suppleres af tre erklæringer fra repræsentanterne for medlemsstaternes regeringer, hvoraf den første blev afgivet i 1978 i forbindelse med den internationale konvention om tilvejebringelse af ensartede regler for arrest i søgående skibe, den anden i 1989 vedrørende ratifikationen af konventionen om Kongeriget Spaniens og Den Portugisiske Republiks tiltrædelse og den tredje i 1996 om retternes kompetence i tilfælde, hvor en arbejdstager som led i udveksling af tjenesteydelser er udstationeret i en anden medlemsstat end den, hvor han sædvanligvis udfører sit arbejde.

Generalsekretariatet for Rådet, i hvis arkiver de pågældende originale instrumenter er deponeret, har udarbejdet den tekst, der er optrykt i dette hæfte. Det skal imidlertid bemærkes, at denne tekst ikke er retligt bindende. De officielle udgaver af de kodificerede instrumenter findes i følgende Tidender:

EFT-udgave på	Bruxelles-konventionen af 1968	Protokollen af 1971	Tiltrædelses-konventionen af 1978	Tiltrædelses-konventionen af 1982	Tiltrædelses-konventionen af 1989	Tiltrædelses-konventionen af 1997
tysk	L 299, side 32, 31. 12. 1972	L 204, side 28, 2. 8. 1975	L 304, side 1, 30. 10. 1978	L 388, side 1, 31. 12. 1982	L 285, side 1, 3. 10. 1989	C 15, side 1, 15. 1. 1997
engelsk	L 304, side 36, 30. 10. 1978	L 304, side 50, 30. 10. 1978	L 304, side 1, 30. 10. 1978	L 388, side 1, 31. 12. 1982	L 285, side 1, 3. 10. 1989	C 15, side 1, 15. 1. 1997
dansk	L 304, side 17, 30. 10. 1978	L 304, side 31, 30. 10. 1978	L 304, side 1, 30. 10. 1978	L 388, side 1, 31. 12. 1982	L 285, side 1, 3. 10. 1989	C 15, side 1, 15. 1. 1997
fransk	L 299, side 32, 31. 12. 1972	L 204, side 28, 2. 8. 1975	L 304, side 1, 30. 10. 1978	L 388, side 1, 31. 12. 1982	L 285, side 1, 3. 10. 1989	C 15, side 1, 15. 1. 1997

EFT-udgave på	Bruxelles-konventionen af 1968	Protokollen af 1971	Tiltrædelses-konventionen af 1978	Tiltrædelses-konventionen af 1982	Tiltrædelses-konventionen af 1989	Tiltrædelses-konventionen af 1997
græsk	L 388, side 7, 31. 12. 1982	L 388, side 20, 31. 12. 1982	L 388, side 24, 31. 12. 1982	L 388, side 1, 31. 12. 1982	L 285, side 1, 3. 10. 1989	C 15, side 1, 15. 1. 1997
irsk	Specialudgave (L 388)	Specialudgave (L 388)	Specialudgave (L 388)	Specialudgave (L 388)	Specialudgave (L 285)	Specialudgave (C 15)
italiensk	L 299, side 32, 31. 12. 1972	L 204, side 28, 2. 8. 1975	L 304, side 1, 30. 10. 1978	L 388, side 1, 31. 12. 1982	L 285, side 1, 3. 10. 1989	C 15, side 1, 15. 1. 1997
nederlandsk	L 299, side 32, 31. 12. 1972	L 204, side 28, 2. 8. 1975	L 304, side 1, 30. 10. 1978	L 388, side 1, 31. 12. 1982	L 285, side 1, 3. 10. 1989	C 15, side 1, 15. 1. 1997
spansk	L 285, side 24, 3. 10. 1989	L 285, side 37, 3. 10. 1989	L 285, side 41, 3. 10. 1989	L 285, side 54, 3. 10. 1989	L 285, side 1, 3. 10. 1989	C 15, side 1, 15. 1. 1997
portugisisk	L 285, side 24, 3. 10. 1989	L 285, side 37, 3. 10. 1989	L 285, side 41, 3. 10. 1989	L 285, side 54, 3. 10. 1989	L 285, side 1, 3. 10. 1989	C 15, side 1, 15. 1. 1997
svensk	C 15, side 30 15. 1. 1997	C 15, side 10 15. 1. 1997	C 15, side 14 15. 1. 1997	C 15, side 26 15. 1. 1997	C 15, side 43 15. 1. 1997	C 15, side 1, 15. 1. 1997
finsk	C 15, side 30 15. 1. 1997	C 15, side 10 15. 1. 1997	C 15, side 14 15. 1. 1997	C 15, side 26 15. 1. 1997	C 15, side 43 15. 1. 1997	C 15, side 1, 15. 1. 1997

BILAG

KONVENTION

om retternes kompetence og om fuldbyrdelse af retsafgørelser i borgerlige sager, herunder handelssager [1]

PRÆAMBEL [2]

DE HØJE KONTRAHERENDE PARTER I TRAKTATEN OM OPRETTELSE AF DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE FÆLLESSKAB HAR —

I ØNSKET OM at gennemføre bestemmelserne i artikel 220 i nævnte traktat, hvorefter de har forpligtet sig til at tilvejebringe en forenkling af formaliteterne vedrørende gensidig anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser,

I BESTRÆBELSERNE FOR inden for Fællesskabet at styrke retsbeskyttelsen for de der bosiddende personer, og

UD FRA DEN BETRAGTNING, at det med henblik herpå er nødvendigt at fastlægge deres retters internationale kompetence, at lette anerkendelsen af retsafgørelser og at indføre en hurtig procedure for at sikre fuldbyrdelsen af sådanne afgørelser samt af officielt bekræftede dokumenter og retsforlig [2] —

VEDTAGET at indgå denne konvention og har med dette mål for øje udpeget som befuldmægtigede:

[De af medlemsstaterne udpegede befuldmægtigede]

SOM, forsamlet i Rådet, efter at have udvekslet deres fuldmagter og fundet dem i god og behørig form,

ER BLEVET ENIGE OM FØLGENDE BESTEMMELSER:

---

(1) Tekst som ændret ved konventionen af 9. oktober 1978 om kongeriget Danmarks, Irlands og Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirlands tiltrædelse — i det følgende benævnt »tiltrædelseskonventionen af 1978« — ved konventionen af 25. oktober 1982 om Den Hellenske Republiks tiltrædelse — i det følgende benævnt »tiltrædelseskonventionen af 1982«, og ved konventionen af 26. maj 1989 om Kongeriget Spaniens og Den Portugisiske Republiks tiltrædelse — i det følgende benævnt »tiltrædelseskonventionen af 1989« — og ved konventionen af 29. november 1996 om Republikken Østrigs, Republikken Finlands og Kongeriget Sveriges tiltrædelse — i det følgende benævnt »tiltrædelseskonventionen af 1996«.

(2) Præamblen til tiltrædelseskonventionen af 1989 indeholder følgende tekst:
»IDET DE ER SIG BEVIDST, at Fællesskabets medlemsstater og Den Europæiske Frihandelssammenslutnings medlemsstater den 16. september 1988 i Lugano indgik konventionen om retternes kompetence og om fuldbyrdelse af retsafgørelser i borgerlige sager, herunder handelssager, hvorved principperne i Bruxelles-konventionen udvides til at omfatte de stater, der måtte blive parter i denne konvention«.

AFSNIT I

ANVENDELSESOMRÅDE

Artikel 1

Denne konvention finder anvendelse på borgerlige sager, herunder handelssager, uanset domsmyndighedens art. Den omfatter i særdeleshed ikke sager om skat, told eller administrative anliggender [1].

Den finder ikke anvendelse på:

1) fysiske personers retlige status samt deres rets- og handleevne, formueforholdet mellem ægtefæller samt arv efter loven eller testamente

2) konkurs, akkord og andre lignende ordninger

3) social sikring

4) voldgift.

AFSNIT II

KOMPETENCE

Afdeling 1

Almindelige bestemmelser

Artikel 2

Med forbehold af bestemmelserne i denne konvention skal personer, der har bopæl på en kontraherende stats område, uanset deres nationalitet, sagsøges ved retterne i denne stat.

Personer, som ikke er statsborgere i den stat, hvor de har bopæl, er undergivet de kompetenceregler, der gælder for landets egne statsborgere.

Artikel 3

Personer, der har bopæl på en kontraherende stats område, kan kun sagsøges ved retterne i en anden kontraherende stat i medfør af de regler, der er fastsat i afdeling 2 til 6 i dette afsnit.

I særdeleshed kan følgende bestemmelser ikke gøres gældende imod dem:

— i Belgien: artikel 15 i Borgerlig Lovbog (Code civil — Burgerlijk Wetboek) og artikel 638 i retsplejeloven (Code judiciaire — Gerechtelijk Wetboek)

— i Danmark: paragraf 246, stk. 2 og 3, i lov om rettens pleje [2]

— i Tyskland: § 23 i civilprocesloven (Zivilprozeßordnung)

— i Grækenland: artikel 40 i civilprocesloven (Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας)

— i Frankrig: artikel 14 og 15 i Borgerlig Lovbog (Code civil)

— i Irland: bestemmelserne om kompetence i medfør af en stævning forkyndt for eller meddelt den sagsøgte, der midlertidigt opholder sig i Irland

— i Italien: artikel 2 og artikel 4, nr. 1 og 2, i civilprocesloven (Codice di procedura civile)

— i Luxembourg: artikel 14 og 15 i Borgerlig Lovbog (Code civil)

— I Østrig: § 99 i loven om retternes kompetence (Jurisdiktionsnorm)

— i Nederlandene: artikel 126, stk. 3, og artikel 127 i civilprocesloven (Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering)

— i Portugal: artikel 65, stk. 1, litra c), artikel 65, stk. 2, og artikel 65 A, litra c), i civilprocesloven (Código de Processo Civil) og artikel 11 i procesloven om arbejdsforhold (Código de Processo de Trabalho)

— i Finland: kapitel 10, § 1, stk. 1, andet, tredje og fjerde punktum i retsplejeloven (oikeudenkäymiskaari/rättegångsbalken)

— i Sverige: kapitel 10, § 3, stk. 1, første punktum, i retsplejeloven (rättegångsbalken)

— i Det Forenede Kongerige: bestemmelserne om kompetence i medfør af:

a) en stævning forkyndt for eller meddelt den sagsøgte, der midlertidigt opholder sig i Det Forenede Kongerige

b) sagsøgtes besiddelse af gods i Det Forenede Kongerige, eller

c) sagsøgtes udlæg eller arrest i gods, der befinder sig i Det Forenede Kongerige [3].

[1] Andet punktum indsat ved artikel 3 i tiltrædelseskonventionen af 1978.

[2] Ændring som følge af en meddelelse af 8. februar 1988 i henhold til artikel VI i den vedlagte protokol og bekræftet ved tiltrædelseskonventionen af 1989, bilag I, litra a), nr. 1.

[3] Stk. 2 som ændret ved artikel 4 i tiltrædelseskonventionen af 1978, ved artikel 3 i tiltrædelseskonventionen af 1982, ved artikel 3 i tiltrædelseskonventionen af 1989 og ved artikel 2 i tiltrædelseskonventionen af 1996.

Artikel 4

Såfremt sagsøgte ikke har bopæl på en kontraherende stats område, afgøres retternes kompetence i hver enkelt kontraherende stat efter statens egen lovgivning, dog med forbehold af bestemmelserne i artikel 16.

Over for en sagsøgt, der ikke har bopæl på en kontraherende stats område, kan enhver, der har bopæl på en kontraherende stats område, uanset sin nationalitet, i lighed med landets egne statsborgere påberåbe sig de kompetenceregler, som gælder der, herunder navnlig de regler, der er nævnt i artikel 3, stk. 2.

Afdeling 2

Specielle kompetenceregler

Artikel 5

En person, der har bopæl på en kontraherende stats område, kan sagsøges i en anden kontraherende stat:

1) i sager om kontraktforhold, ved retten på det sted, hvor den pågældende forpligtelse er opfyldt eller skal opfyldes; i sager vedrørende individuelle arbejdskontrakter, er dette sted der, hvor arbejdstageren sædvanligvis udfører sit arbejde; hvis arbejdstageren ikke sædvanligvis udfører sit arbejde i et bestemt land, kan arbejdsgiveren ligeledes sagsøges ved retten på det sted, hvor den virksomhed, som har antaget arbejdstageren, er eller var beliggende [1];

2) i sager om underholdspligt, ved retten på det sted, hvor den berettigede har sin bopæl eller sit sædvanlige opholdssted eller, ved krav i forbindelse med sager om personers retlige status, ved den ret, der efter dennes egen lovgivning er kompetent i sagen medmindre denne kompetence alene støttes på en af parternes nationalitet [2].

3) i sager om erstatning uden for kontrakt, ved retten på det sted, hvor skadetilføjelsen er foregået

4) i sager, i hvilke der påstås erstatning eller genoprettelse af en tidligere tilstand i anledning af en strafbar handling, ved den ret, hvor straffesagen er anlagt, såfremt denne ret i henhold til den nationale lovgivning kan påkende borgerlige krav

5) i sager vedrørende driften af en filial, et agentur eller en lignende virksomhed, ved retten på det sted, hvor virksomheden er beliggende

6) i sin egenskab af stifter af en trust, trustee eller begunstiget ved en trust oprettet enten i henhold til loven eller skriftligt eller ved en mundtlig aftale, der er bekræftet skriftligt, ved retterne i den kontraherende stat, på hvis område trusten har hjemsted [3]

7) i sager om indsigelse mod betaling af den bjærgeløn, der forlanges for bjærgning, som er kommet en skibsladning eller fragt til gode, ved den ret, inden for hvis område der i den nævnte ladning eller i den dertil knyttede fragt:

   a) er gjort arrest for at sikre sådan betaling, eller

   b) kunne have været gjort arrest, men hvor der er ydet kaution eller stillet anden sikkerhed;

   denne bestemmelse finder kun anvendelse, såfremt det gøres gældende, at sagsøgte har rettigheder i den nævnte skibsladning eller fragt, eller at han på bjærgningstidspunktet havde sådanne rettigheder [4].

Artikel 6

En person, der har bopæl på en kontraherende stats område, kan endvidere sagsøges:

1) såfremt der er flere sagsøgte, ved retten i den retskreds, hvor en af de sagsøgte har bopæl

2) som tredjemand i sager om opfyldelse af en forpligtelse eller som tredjemand i andre tilfælde, ved den ret, hvor den oprindelige sag er anlagt, medmindre denne kun er anlagt for at unddrage sagsøgte hans almindelige værneting

3) i sager om modfordringer, der udspringer af den samme kontrakt eller det samme forhold, som hovedfordringen støttes på, ved den ret, hvor sagen om hovedfordringen er indbragt

---

([1]) Nr. 1 som ændret ved artikel 4 i tiltrædelseskonventionen af 1989.

([2]) Nr. 2 som ændret ved artikel 5, stk. 3, i tiltrædelseskonventionen af 1978.

([3]) Nr. 6 indsat ved artikel 5, stk. 4, i tiltrædelseskonventionen af 1978.

([4]) Nr. 7 indsat ved artikel 5, stk. 4, i tiltrædelseskonventionen af 1978.

4) i sager om kontraktforhold, såfremt sagen kan forenes med en sag om rettigheder over fast ejendom mod samme sagsøgte, ved retten i den kontraherende stat, hvor ejendommen er beliggende [1].

Artikel 6a [2]

Retten i en kontraherende stat, der i henhold til denne konvention har kompetence til at afgøre sager om ansvar i forbindelse med brugen eller driften af et skib, eller enhver anden ret, som i henhold til lovgivningen i den pågældende stat træder i stedet for førstnævnte ret, afgør også krav om begrænsning af dette ansvar.

Afdeling 3

Kompetence i forsikringssager

Artikel 7

I forsikringssager afgøres kompetencen efter bestemmelserne i denne afdeling, dog med forbehold af artikel 4 og artikel 5, nr. 5.

Artikel 8 [3]

En forsikringsgiver, der har bopæl på en kontraherende stats område, kan sagsøges:

1) ved retterne i den stat, hvor han har bopæl, eller

2) i en anden kontraherende stat, ved retten på det sted, hvor forsikringstageren har bopæl, eller

3) såfremt det drejer sig om en coassurandør, ved den ret i en kontraherende stat, ved hvilken der er anlagt sag mod den ledende assurandør.

Har forsikringsgiveren ikke bopæl på en kontraherende stats område, men er indehaver af en filial, et agentur eller en lignende virksomhed i en kontraherende stat, anses han i sager vedrørende driften af en sådan virksomhed som havende bopæl på denne stats område.

Artikel 9

I sager om ansvarsforsikring eller forsikring af fast ejendom kan forsikringsgiveren endvidere sagsøges ved retten på det sted, hvor skadetilføjelsen er foregået. Det samme gælder, når fast ejendom og løsøre er omfattet af samme forsikringsaftale og genstand for samme skadestilfælde.

Artikel 10

I sager om ansvarsforsikring kan forsikringsgiveren endvidere sagsøges ved den ret, hvor skadelidte har anlagt sag mod den sikrede, såfremt den lovgivning, der gælder for denne ret, indeholder hjemmel dertil.

Bestemmelserne i artikel 7, 8 og 9 finder anvendelse i tilfælde, hvor skadelidte anlægger sag direkte mod forsikringsgiveren, såfremt der er hjemmel for et direkte sagsanlæg.

Såfremt lovgivningen om et sådant direkte sagsanlæg indeholder hjemmel til at inddrage forsikringstageren eller den sikrede i sagen, er den samme ret også kompetent i forhold til disse personer.

Artikel 11

Med forbehold af bestemmelserne i artikel 10, stk. 3, kan forsikringsgiveren kun anlægge sag ved retterne i den kontraherende stat, på hvis område sagsøgte har bopæl, hvad enten sagsøgte er forsikringstager, sikret eller begunstiget.

Bestemmelserne i denne afdeling berører ikke retten til at fremsætte modfordringer ved den ret, der behandler det oprindelige krav i overensstemmelse med bestemmelserne i denne afdeling.

Artikel 12 [4]

Bestemmelserne i denne afdeling kan kun fraviges ved aftale:

1) såfremt denne er indgået, efter at tvisten er opstået, eller

2) såfremt aftalen giver forsikringstageren, den sikrede eller den begunstigede ret til at anlægge sag ved andre retter end dem, der er nævnt i denne afdeling, eller

3) såfremt aftalen er indgået mellem en forsikringstager og en forsikringsgiver, som på tidspunktet for kon-

[1] Nr. 4 indsat ved artikel 5 i tiltrædelseskonventionen af 1989.
[2] Artiklen indsat ved artikel 6 i tiltrædelseskonventionen af 1978.
[3] Som ændret ved artikel 7 i tiltrædelseskonventionen af 1978.
[4] Som ændret ved artikel 8 i tiltrædelseskonventionen af 1978.

traktens indgåelse havde deres bopæl eller sædvanlige opholdssted i samme kontraherende stat, med det formål, at retterne i denne stat skal være kompetente også i tilfælde af, at skadetilføjelsen er foregået i udlandet, medmindre en sådan aftale ikke er tilladt efter lovgivningen i den pågældende stat, eller

4) såfremt aftalen er indgået af en forsikringstager, der ikke har bopæl i en kontraherende stat, medmindre det drejer sig om en lovpligtig forsikring eller en forsikring vedrørende en fast ejendom, som er beliggende i en kontraherende stat, eller

5) såfremt aftalen vedrører en forsikringskontrakt, som dækker en eller flere af de i artikel 12a nævnte risici.

Artikel 12a[1]

De i artikel 12, nr. 5, omhandlede risici er følgende:

1) enhver skade

   a) på søgående skibe, på offshore-anlæg og anlæg i rum sø eller på luftfartøjer, der skyldes begivenheder, som indtræffer i forbindelse med anvendelse til kommercielle formål af disse skibe, anlæg og luftfartøjer

   b) på gods bortset fra passagerers bagage, når forsendelsen sker helt eller delvis som transport med nævnte skibe eller luftfartøjer

2) ethvert ansvar, bortset fra ansvar for fysisk skade på passagerer eller for skade på disses bagage,

   a) hidrørende fra brugen eller driften af skibe, anlæg eller luftfartøjer i henhold til nr. 1, litra a), for så vidt lovgivningen i den kontraherende stat, i hvilken luftfartøjet er registreret, ikke forbyder aftaler om retternes kompetence ved forsikring af sådanne risici

   b) for skade forårsaget af gods under transport som anført i nr. 1, litra b)

3) ethvert økonomisk tab i forbindelse med brugen eller driften af skibe, anlæg eller luftfartøjer i henhold til nr. 1, litra a), navnlig tab af fragt eller befragtningsindtægter

4) enhver risiko i forbindelse med en af de i nr. 1, 2 og 3 nævnte risici.

[1] Artiklen indsat ved artikel 9 i tiltrædelseskonventionen af 1978.

Afdeling 4[2]

Kompetence i sager om forbrugerkontrakter

Artikel 13

I sager om kontrakter indgået af en person med henblik på brug, der må anses at ligge uden for hans erhvervsmæssige virksomhed, i det følgende benævnt »forbrugeren«, afgøres kompetencen efter bestemmelserne i denne afdeling, dog med forbehold af artikel 4 og artikel 5, nr. 5:

1) når sagen vedrører køb af løsøregenstande, hvor købesummen skal betales i rater

2) når sagen vedrører lån, der skal tilbagebetales i rater, eller andre kreditdispositioner, som er bestemt til finansiering af køb af sådanne genstande

3) når sagen vedrører andre kontrakter, hvis formål er levering af tjenesteydelser eller løsøregenstande, og såfremt

   a) fremsættelse af særligt tilbud eller reklamering i den stat, hvor forbrugeren har bopæl, er gået forud for kontraktens indgåelse, og

   b) forbrugeren i denne stat har foretaget de dispositioner, der er nødvendige til indgåelse af kontrakten.

Har forbrugerens medkontrahent ikke bopæl på en kontraherende stats område, men er indehaver af en filial, et agentur eller en lignende virksomhed i en kontraherende stat, anses han i sager vedrørende driften af en sådan virksomhed som havende bopæl på denne stats område.

Denne afdeling finder ikke anvendelse på transportkontrakter.

Artikel 14

Sager, som en forbruger agter at rejse mod den anden part i kontrakten, kan anlægges enten ved retterne i den kontraherende stat, på hvis område denne part har bopæl, eller ved retterne i den kontraherende stat, på hvis område forbrugeren har bopæl.

[2] Som ændret ved artikel 10 i tiltrædelseskonventionen af 1978.

Sager, som agtes rejst mod forbrugeren af en anden part i kontrakten, kan kun anlægges ved retterne i den kontraherende stat, på hvis område forbrugeren har bopæl.

Disse bestemmelser berører ikke retten til at fremsætte modfordringer ved den ret, der behandler det oprindelige krav i overensstemmelse med bestemmelserne i denne afdeling.

Artikel 15

Bestemmelserne i denne afdeling kan kun fraviges ved aftale:

1) såfremt denne er indgået, efter at tvisten er opstået, eller

2) såfremt aftalen giver forbrugeren ret til at anlægge sag ved andre retter end dem, der er nævnt i denne afdeling, eller

3) såfremt aftalen er indgået mellem en forbruger og hans medkontrahent, som på tidspunktet for kontraktens indgåelse havde deres bopæl eller sædvanlige opholdssted i samme kontraherende stat, og aftalen tillægger retterne i denne stat kompetence, medmindre en sådan aftale ikke er tilladt efter lovgivningen i den pågældende stat.

Afdeling 5

Enekompetence

Artikel 16

Enekompetence, uden hensyn til bopæl, er:

1) a) i sager om rettigheder over fast ejendom samt om leje eller forpagtning af fast ejendom, retterne i den kontraherende stat, hvor ejendommen er beliggende

   b) i sager om leje- og forpagtningskontrakter vedrørende fast ejendom, der er indgået til midlertidig privat brug for et tidsrum af højst seks på hinanden følgende måneder, er dog også retterne i den kontraherende stat, hvor sagsøgte har bopæl, kompetente, under forudsætning af, at ejer og lejer eller forpagter er fysiske personer, og at de har bopæl i samme kontraherende stat [1].

2) i sager om gyldighed, ugyldighed eller opløsning af selskaber eller juridiske personer, der har deres hjemsted på en kontraherende stats område, eller om beslutninger truffet af disses organer, retterne i den pågældende stat

3) i sager om gyldigheden af indførelse i offentlige registre, retterne i den kontraherende stat, på hvis område registrene føres

4) i sager om registrering eller gyldighed af patenter, varemærker, mønstre og modeller samt andre lignende rettigheder, der medfører deponering eller registrering, retterne i den kontraherende stat, på hvis område der er ansøgt om deponering eller registrering, eller hvor deponering eller registrering er foretaget eller ifølge bestemmelserne i en international konvention anses for at være foretaget

5) i sager om fuldbyrdelse af retsafgørelser, retterne i den kontraherende stat, hvor fuldbyrdelsesstedet er beliggende.

Afdeling 6

Aftaler om kompetence

Artikel 17 [2]

Såfremt parterne i tilfælde, hvor mindst én af dem har bopæl på en kontraherende stats område, har vedtaget, at en ret eller retterne i en kontraherende stat skal være kompetente til at påkende allerede opståede tvister eller fremtidige tvister i anledning af et bestemt retsforhold, er alene denne ret eller retterne i den pågældende stat kompetente. En sådan aftale om retternes kompetence skal være indgået enten:

a) skriftligt eller mundtligt med skriftlig bekræftelse, eller

b) i en form, der er i overensstemmelse med den skik og brug, som parterne følger i deres indbyrdes forhold, eller

c) inden for international handel, i den form, der er i overenstemmelse med en sædvane, som parterne har eller burde have kendskab til, og som inden for sådan handel er almindeligt kendt og regelmæssigt fulgt af parter i kontrakter af samme type inden for den pågældende handelsbranche.

[1] Nr. 1 som ændret ved artikel 6 i tiltrædelseskonventionen af 1989.

[2] Som ændret ved artikel 11 i tiltrædelseskonventionen af 1978 og ved artikel 7 i tiltrædelseskonventionen af 1989.

Såfremt en sådan aftale er indgået af parter, hvoraf ingen har bopæl på en kontraherende stats område, kan retterne i de øvrige kontraherende stater ikke påkende tvisten, så længe den eller de udpegede retter ikke har givet afkald på deres kompetence.

Den eller de retter i en kontraherende stat, som har fået tillagt kompetence i henhold til et dokument om oprettelse af en trust, har enekompetence i sager mod en stifter af en trust, en trustee eller en ved en trust begunstiget person, såfremt det drejer sig om forholdet mellem disse personer eller om deres rettigheder og pligter inden for trustens rammer.

Aftaler om retternes kompetence samt tilsvarende bestemmelser i et dokument om oprettelse af en trust er ugyldige, såfremt de strider mod bestemmelserne i artikel 12 og 15, eller såfremt de udelukker kompetencen for de retter, som i medfør af artikel 16 er enekompetente.

Såfremt en aftale om retternes kompetence kun er indgået til fordel for én af parterne, bevarer denne retten til at anlægge sag ved enhver anden ret, der er kompetent efter denne konvention.

I sager om individuelle arbejdskontrakter er en aftale om retternes kompetence kun gyldig, såfremt den er indgået, efter at tvisten er opstået, eller arbejdstageren påberåber sig den med henblik på at anlægge sag ved en anden ret end retterne på det sted, hvor sagsøgte har bopæl, eller de i artikel 5, nr. 1, nævnte retter.

Artikel 18

For så vidt retten i en kontraherende stat ikke allerede er kompetent i medfør af andre bestemmelser i denne konvention, bliver den kompetent, når sagsøgte giver møde for den. Denne regel finder ikke anvendelse, såfremt sagsøgte kun giver møde for at bestride rettens kompetence, eller såfremt en anden ret i medfør af artikel 16 er enekompetent.

Afdeling 7

Prøvelse af kompetencen og af sagens antagelse til påkendelse

Artikel 19

En ret i en kontraherende stat, for hvilken der som det væsentligste indbringes en retstvist, der i medfør af artikel 16 henhører under en i en anden kontraherende stat beliggende rets enekompetence, skal på embeds vegne erklære sig inkompetent.

Artikel 20

Såfremt en sagsøgt, der har bopæl på en kontraherende stats område, er sagsøgt ved en ret i en anden kontraherende stat, men ikke giver møde, skal den pågældende ret på embeds vegne erklære sig inkompetent, såfremt den ikke er kompetent efter reglerne i denne konvention.

Retten skal udsætte påkendelsen, indtil det er fastslået, at sagsøgte har haft mulighed for at modtage det indledende processkift i sagen eller en tilsvarende retsakt i så god tid, at han har kunnet varetage sine interesser under sagen, eller at alle hertil fornødne foranstaltninger har været truffet [1].

Bestemmelserne i artikel 15 i Haager-konventionen af 15. november 1965 om forkyndelse i udlandet af retslige og udenretslige dokumenter i sager om civile eller kommercielle spørgsmål træder i stedet for bestemmelserne i foregående stykke, såfremt det indledende processkrift i sagen skal fremsendes i medfør af nævnte konvention.

Afdeling 8

Litispendens og indbyrdes sammenhængende krav

Artikel 21 [2]

Såfremt krav, der har samme genstand og hviler på samme grundlag, fremsættes mellem de samme parter for retter i forskellige kontraherende stater, udsætter enhver anden ret end den, ved hvilken sagen først er anlagt, på embeds vegne sin afgørelse, indtil denne rets kompetence er fastslået.

Når det er fastslået, at den ret, ved hvilken sagen først er anlagt, er kompetent, erklærer enhver anden ret sig inkompetent til fordel for den første.

Artikel 22

Såfremt krav, som er indbyrdes sammenhængende, fremsættes for retter i forskellige kontraherende stater, og sagerne verserer for disse retter i første instans, kan enhver anden ret end den, ved hvilken sagen først er anlagt, udsætte afgørelsen.

---

[1] Stk. 2 som ændret ved artikel 12 i tiltrædelseskonventionen af 1978.

[2] Som ændret ved artikel 8 i tiltrædelseskonventionen af 1989.

Denne ret kan ligeledes på begæring af en af parterne erklære sig inkompetent, forudsat at dens lovgivning tillader forening af indbyrdes sammenhængende krav, og at den ret, ved hvilken sagen først er anlagt, er kompetent til at påkende begge krav.

Ved indbyrdes sammenhængende krav forstås i denne artikel krav, der er så snævert forbundne, at det er ønskeligt at behandle og påkende dem samtidigt for at undgå uforenelige afgørelser i tilfælde af, at kravene blev påkendt hver for sig.

Artikel 23

Såfremt kravene henhørende under flere rettens enekompetence, skal enhver anden ret, end den ved hvilken sagen først er anlagt, erklære sig inkompetent til fordel for denne ret.

Afdeling 9

Foreløbige, herunder sikrende retsmidler

Artikel 24

De foreløbige, herunder sikrende retsmidler, der er fastsat i en kontraherende stats lovgivning, kan kræves anvendt af den pågældende stats retslige myndigheder, selv om en ret i en anden kontraherende stat i medfør af denne konvention er kompetent til at påkende sagens realitet.

AFSNIT III

ANERKENDELSE OG FULDBYRDELSE

Artikel 25

I denne konvention forstås ved »retsafgørelse« enhver afgørelse truffet af en ret i en kontraherende stat, uanset hvorledes den betegnes, såsom dom, kendelse eller fuldbyrdelsesordre, herunder justitssekretærens fastsættelse af sagsomkostninger.

Afdeling 1

Anerkendelse

Artikel 26

Retsafgørelser, der er truffet i en kontraherende stat, skal anerkendes i de øvrige kontraherende stater, uden at der stilles krav om anvendelse af en særlig fremgangsmåde.

Bestrides et krav, kan en berettiget part, der som det væsentligste påberåber sig anerkendelsen, efter fremgangsmåden i afdeling 2 og 3 i dette afsnit få fastslået, at retsafgørelsen skal anerkendes.

Gøres anerkendelsen gældende under en verserende sag ved en ret i en kontraherende stat, og har anerkendelsen betydning for afgørelsen, er denne ret kompetent til at afgøre spørgsmålet om anerkendelse.

Artikel 27

En retsafgørelse kan ikke anerkendes:

1) såfremt en anerkendelse vil stride mod grundlæggende retsprincipper i den stat, som begæringen rettes til

2) såfremt det indledende processkrift i sagen eller en tilsvarende retsakt ikke forskriftsmæssigt er blevet forkyndt eller meddelt den udeblevne sagsøgte i så god tid, at han har kunnet varetage sine interesser under sagen [1]

3) såfremt afgørelsen er uforenelig med en afgørelse mellem de samme parter truffet i den stat, som begæringen rettes til

4) såfremt retten i domsstaten ved sin afgørelse har afgjort et præjudicielt spørgsmål om fysiske personers retlige status eller deres rets- og handleevne, om formueforholdet mellem ægtefæller eller om arv efter loven eller testamente i modstrid med en bestemmelse i den internationale privatret i den stat, som begæringen rettes til, medmindre afgørelsen fører til samme resultat som i det tilfælde, hvor bestemmelserne i sidstnævnte stats internationale privatret havde været anvendt

5) såfremt afgørelsen er uforenelig med en afgørelse, der tidligere er truffet i en ikke-kontraherende stat mellem samme parter i en tvist, der har samme genstand og hviler på samme grundlag, og denne sidstnævnte afgørelse opfylder de nødvendige betingelser for at blive anerkendt i den stat, som begæringen rettes til [2].

[1] Nr. 2 som ændret ved artikel 13, stk. 1, i tiltrædelseskonventionen af 1978.

[2] Nr. 5 indsat ved artikel 13, stk. 2, i tiltrædelseskonventionen af 1978.

Artikel 28

En retsafgørelse kan endvidere ikke anerkendes, såfremt bestemmelserne i afsnit II, afdeling 3, 4 og 5 er tilsidesat, eller der foreligger tilfælde, som omfattes af artikel 59.

Ved prøvelsen af de i foranstående stykke nævnte kompetenceregler er den myndighed, som begæringen rettes til, bundet af de faktiske omstændigheder, på hvilke retten i domsstaten har støttet sin kompetence.

Med forbehold af bestemmelserne i stk. 1 kan kompetencen for retterne i domsstaten ikke efterprøves; kompetencereglerne er ikke omfattet af de i artikel 27, nr. 1, omhandlede grundlæggende retsprincipper.

Artikel 29

Den udenlandske retsafgørelse kan i intet tilfælde efterprøves med hensyn til sagens realitet.

Artikel 30

Gøres anerkendelse af en afgørelse, der er truffet i en kontraherende stat, gældende ved en ret i en anden kontraherende stat, kan denne udsætte sagen, såfremt afgørelsen er blevet anfægtet ved ordinær appel eller genoptagelse.

Gøres anerkendelse af en afgørelse, der er truffet i Irland eller Det Forenede Kongerige, gældende ved en ret i en kontraherende stat, kan denne udsætte sagen, såfremt fuldbyrdelsen er udsat i den stat, hvor afgørelsen er truffet, ved iværksættelse af appel eller genoptagelse [1].

Afdeling 2

Fuldbyrdelse

Artikel 31

De i en kontraherende stat trufne retsafgørelser, som er eksigible i den pågældende stat, kan fuldbyrdes i en anden kontraherende stat, når de på begæring af en berettiget part er blevet erklæret for eksigible i sidstnævnte stat [2].

I Det Forenede Kongerige kan sådanne afgørelser dog fuldbyrdes i England og Wales, Skotland eller Nordirland, når afgørelserne på begæring af en berettiget part med henblik på fuldbyrdelse er blevet registreret i den pågældende del af Det Forenede Kongerige [3].

Artikel 32

1. Begæringen skal fremsættes:

— i Belgien, over for »tribunal de première instance« eller »rechtbank van eerste aanleg«

— i Danmark, over for byretten [4]

— i Tyskland, over for formanden for et »Kammer des Landgerichts«

— i Grækenland, over for »μονομελές πρωτοδικείο«

— i Spanien, over for »Juzgado de Primera Instancia«

— i Frankrig, over for præsidenten for »tribunal de grande instance«

— i Irland, over for »High Court«

— i Italien, over for »corte d'appello«

— i Luxembourg, over for præsidenten for »tribunal d'arrondissement«

— i Østrig, over for »Bezirksgericht«

— i Nederlandene, over for præsidenten for »arrondissementsrechtbank«

— i Portugal, over for »Tribunal Judicial de Circulo«

— i Finland, over for »käräjäoikeus/tingsrätten«

— i Sverige, over for/til »Svea hovrätt«

— i Det Forenede Kongerige:

a) i England og Wales, over for »High Court of Justice« eller, i tilfælde af en retsafgørelse om underholdspligt, over for »Magistrates' Court« ved fremsendelse gennem »Secretary of State«

b) i Skotland, over for »Court of Session« eller, i tilfælde af en retsafgørelse om underholdspligt, over for »Sheriff Court« ved fremsendelse gennem »Secretary of State«

[1] Stk. 2 indsat ved artikel 14 i tiltrædelseskonventionen af 1978.

[2] Som ændret ved artikel 9 i tiltrædelseskonventionen af 1989.

[3] Stk. 2 indsat ved artikel 15 i tiltrædelseskonventionen af 1978.

[4] Ændring som følge af en meddelelse af 8. februar 1988 i henhold til artikel VI i den vedlagte protokol og bekræftet ved tiltrædelseskonventionen af 1989, bilag I, litra e), nr. 2.

c) i Nordirland, over for »High Court of Justice« eller, i tilfælde af en retsafgørelse om underholdspligt, over for »Magistrates' Court« ved fremsendelse gennem »Secretary of State« ([1]).

2. Rettens stedlige kompetence afgøres efter den parts bopæl, mod hvem fuldbyrdelsen begæres. Såfremt denne part ikke har bopæl på den stats område, som begæringen rettes til, er stedet for fuldbyrdelsen afgørende for kompetencen.

Artikel 33

Fremgangsmåden ved fremsættelse af begæringen afgøres efter lovgivningen i den stat, som begæringen rettes til.

Den, som fremsætter begæringen, skal vælge en processuel bopæl i retskredsen for den ret, som begæringen er indgivet til. Såfremt lovgivningen i den stat, som begæringen rettes til, ikke har regler om et sådant valg af bopæl, skal den, som fremsætter begæringen, udpege en procesfuldmægtig.

De dokumenter, som er nævnt i artikel 46 og 47, skal vedlægges begæringen.

Artikel 34

Den ret, som behandler begæringen, skal træffe sin afgørelse snarest muligt, uden at den part, mod hvem fuldbyrdelsen begæres, på dette tidspunkt af sagens behandling kan fremsætte bemærkninger over for retten.

Begæringen kan kun afslås af en af de i artikel 27 og 28 anførte grunde.

Den udenlandske afgørelse kan i intet tilfælde efterprøves med hensyn til sagens realitet.

Artikel 35

Justitssekretæren drager omsorg for, at den, der har fremsat begæringen, straks og på den måde, der er foreskrevet i lovgivningen i den stat, begæringen er rette til, får underretning om den afgørelse, der er truffet vedrørende begæringen.

Artikel 36

Såfremt fuldbyrdelse tillades, kan den part, mod hvem fuldbyrdelsen begæres, anfægte afgørelsen ved appel eller genoptagelse inden en måned efter, at afgørelsen er forkyndt.

Såfremt den pågældende part har bopæl i en anden kontraherende stat end den, hvor afgørelsen, der tillader fuldbyrdelse, er truffet, er fristen for appel eller genoptagelse to måneder og løber fra den dag, hvor afgørelsen er blevet forkyndt for ham personligt eller på hans bopæl. Denne frist kan ikke forlænges på grund af afstanden.

Artikel 37 ([2])

1. Appel skal ske, og begæring om genoptagelse skal indgives i overensstemmelse med reglerne om kontradiktorisk procedure:

— i Belgien, til »tribunal de première instance« eller »rechtbank van eerste aanleg«

— i Danmark, til landsretten

— i Tyskland, til »Oberlandesgericht«

— i Grækenland, til »Εφετείο«

— i Spanien, til »Audiencia Provincial«

— i Frankrig, til »cour d'appel«

— i Irland, til »High Court«

— i Italien, til »corte d'appello«

— i Luxembourg, til »Cour supérieure de Justice«, som appelinstans i borgerlige sager

— i Østrig, til »Bezirksgericht«

— i Nederlandene, til »arrondissementsrechtbank«

— i Portugal, til »Tribunal de Relação«

— i Finland, til »hovioikeus/hovrätten«

— i Sverige, over for/til »Svea hovrätt«

— i Det Forenede Kongerige:

a) i England og Wales, til »High Court of Justice« eller, i tilfælde af en retsafgørelse om underholdspligt, til »Magistrates' Court«

b) i Skotland, til »Court of Session« eller, i tilfælde af en retsafgørelse om underholdspligt, til »Sheriff Court«

c) i Nordirland, til »High Court of Justice« eller, i tilfælde af en retsafgørelse om underholdspligt, til »Magistrates' Court«.

2. Den afgørelse, der træffes i appel- eller genoptagelsessagen, kan kun anfægtes:

— i Belgien, Grækenland, Spanien, Frankrig, Italien, Luxembourg og Nederlandene, ved en kassationsappel

([1]) Stk. 1 som ændret ved artikel 16 i tiltrædelseskonventionen af 1978, ved artikel 4 i tiltrædelseskonventionen af 1982, ved artikel 10 i tiltrædelseskonventionen af 1989 og ved artikel 3 i tiltrædelseskonventionen af 1996.

([2]) Som ændret ved artikel 17 i tiltrædelseskonventionen af 1978, ved artikel 5 i tiltrædelseskonventionen af 1982, ved artikel 11 i tiltrædelseskonventionen af 1989 og ved artikel 4 i tiltrædelseskonventionen af 1996.

— i Danmark, ved appel til højesteret med tilladelse fra justitsministeren

— i Tyskland, ved en »Rechtsbeschwerde«

— i Østrig, hvis der er tale om en appelsag, ved en »Revisionsrekurs«, og hvis der er tale om en indsigelsessag, ved anke (Berufung) med eventuel mulighed for revisionsanke

— i Irland, ved appel vedrørende et retligt spørgsmål til »Supreme Court«

— i Portugal, ved appel vedrørende et retligt spørgsmål

— i Finland, ved appel til »korkein oikeus/högsta domstolen«

— i Sverige, ved appel til »Högsta domstolen«

— i Det Forenede Kongerige, ved en enkelt appel vedrørende et retligt spørgsmål.

Artikel 38

Den ret, der behandler appel- eller genoptagelsessagen, kan efter begæring fra den part, som har indbragt sagen, udsætte sin afgørelse, såfremt den udenlandske afgørelse i domsstaten er anfægtet ved ordinær appel eller genoptagelse, eller såfremt fristen herfor endnu ikke er udløbet; i sidstnævnte tilfælde kan retten fastsætte en frist for iværksættelse af appel eller indgivelse af begæring om genoptagelse.

Såfremt afgørelse er truffet i Irland eller Det Forenede Kongerige, skal enhver form for appel eller genoptagelse i den pågældende domsstat anses som et ordinært retsmiddel ved anvendelsen af stk. 1 [1].

Den pågældende ret kan endvidere gøre fuldbyrdelsen betinget af, at der stilles en sikkerhed, som fastsættes af retten.

Artikel 39

Så længe den i artikel 36 fastsatte frist for appel eller genoptagelse ikke er udløbet, og så længe der ikke er truffet afgørelse i appel- eller genoptagelsessagen, kan der kun anvendes sikrende retsmidler vedrørende den parts formuegoder, mod hvem fuldbyrdelsen begæres.

Den afgørelse, der tillader fuldbyrdelse, giver også hjemmel til at anvende sådanne retsmidler.

Artikel 40

1. Såfremt begæringen afslås, kan ansøgeren appellere eller indgive begæring om genoptagelse:

— i Belgien, til »cour d'appel« eller »hof van beroep«

— i Danmark, til landsretten

— i Tyskland, til »Oberlandesgericht«

— i Grækenland, til »Εφετείο«

— i Spanien, til »Audiencia Provincial«

— i Frankrig, til »cour d'appel«

— i Irland, til »High Court«

— i Italien, til »corte d'appello«

— i Luxembourg, til »Cour supérieure de Justice« som appelinstans i borgerlige sager

— i Østrig, til »Bezirksgericht«

— i Nederlandene, til »gerechtshof«

— i Portugal, til »Tribunal de Relação«

— i Finland, til »hovioikeus/hovrätten«

— i Sverige, over for/til »Svea Hovrätt«

— i Det Forenede Kongerige:

a) i England og Wales, til »High Court of Justice« eller, i tilfælde af en retsafgørelse om underholdspligt, til »Magistrates' Court«

b) i Skotland, til »Court of Session« eller, i tilfælde af en retsafgørelse om underholdspligt, til »Sheriff Court«

c) i Nordirland, til »High Court of Justice« eller, i tilfælde af en retsafgørelse om underholdspligt, til »Magistrates' Court« [2].

2. Den part, mod hvem fuldbyrdelsen begæres, skal tilsiges til at give møde ved den ret, for hvilken appel eller genoptagelsessagen er indbragt. Såfremt han ikke giver møde, finder bestemmelserne i artikel 20, stk. 2 og 3, anvendelse, selv om den pågældende part ikke har bopæl på en kontraherende stats område.

[1] Stk. 2 indsat ved artikel 18 i tiltrædelseskonventionen af 1978.

[2] Stk. 1 som ændret ved artikel 19 i tiltrædelseskonventionen af 1978, ved artikel 6 i tiltrædelseskonventionen af 1982, ved artikel 12 i tiltrædelseskonventionen af 1989 og ved artikel 5 i tiltrædelseskonventionen af 1996.

Artikel 41 [1]

Den afgørelse, der træffes i den i artikel 40 nævnte appel- eller genoptagelsessag, kan kun anfægtes:

— i Belgien, Grækenland, Spanien, Frankrig, Italien, Luxembourg og Nederlandene, ved en kassationsappel

— i Danmark, ved appel til højesteret med tilladelse fra justitsministeren

— i Tyskland, ved en »Rechtsbeschwerde«

— i Irland, ved appel vedrørende et retligt spørgsmål til »Supreme Court«

— i Østrig, ved en »Revisionsrekurs«

— i Portugal, ved appel vedrørende et retligt spørgsmål

— i Finland, ved appel til »korkein oikeus/högsta domstolen«

— i Sverige, ved appel til »Högsta domstolen«

— i Det Forenede Kongerige, ved én enkelt appel vedrørende et retligt spørgsmål.

Artikel 42

Såfremt, der ved den udenlandske afgørelse er taget stilling til flere krav, og fuldbyrdelse ikke kan tillades for så vidt angår dem alle, skal retten tillade fuldbyrdelse af et eller flere af dem.

Den, som fremsætter begæringen, kan begære delvis fuldbyrdelse.

Artikel 43

Udenlandske retsafgørelser, hvorved der fastsættes en tvangsbøde, er kun eksigible i den stat, som begæringen rettes til, såfremt bødens størrelse er endeligt fastsat af retterne i domsstaten.

Artikel 44 [2]

Den, som fremsætter begæringen, og som i den stat, hvor afgørelsen er truffet, helt eller delvis har haft fri proces eller har været fritaget for gebyrer og omkostninger, skal, i forbindelse med den i artikel 32 til 35 fastlagte fremgangsmåde, have meddelt fri proces eller fritagelse for gebyrer og sagsomkostninger i videst muligt omfang efter lovgivningen i den stat, som begæringen rettes til.

Den, som fremsætter begæring om fuldbyrdelse af en afgørelse om underholdspligt, der er truffet af en administrativ myndighed i Danmark, kan i den stat, som begæringen rettes til, påberåbe sig de i stk. 1 nævnte fordele, såfremt han fremlægger en erklæring fra det danske justitsministerium med bekræftelse af, at han opfylder de økonomiske betingelser for helt eller delvis at få meddelt fri proces eller blive fritaget for gebyrer og omkostninger.

Artikel 45

Det kan ikke pålægges den part, som i en kontraherende stat begærer fuldbyrdelse af en retsafgørelse, der er truffet i en anden kontraherende stat, at stille sikkerhed eller depositum af nogen art med den begrundelse, at han er udlænding eller ikke har bopæl eller ophold i det pågældende land.

Afdeling 3

Fælles bestemmelser

Artikel 46

Den part, der søger anerkendelse af en retsafgørelse eller begærer fuldbyrdelse af en sådan, skal fremlægge:

1) en genpart af afgørelsen, der opfylder de nødvendige betingelser med hensyn til godtgørelse af dens ægthed

2) hvor det drejer sig om en udeblivelsesdom, det originale dokument eller en bekræftet genpart, hvoraf det fremgår, at det indledende processkrift i sagen eller en tilsvarende retsakt er blevet forkyndt for eller meddelt den udeblevne part [3].

Artikel 47

Den part, der begærer fuldbyrdelse, skal endvidere fremlægge:

1) et dokument, hvoraf det fremgår, at retsafgørelsen efter domsstatens lovgivning er eksigibel og er forkyndt

[1] Som ændret ved artikel 20 i tiltrædelseskonventionen af 1978, ved artikel 7 i tiltrædelseskonventionen af 1982, ved artikel 13 i tiltrædelseskonventionen af 1989 og ved artikel 6 i tiltrædelseskonventionen af 1996.

[2] Som ændret ved artikel 21 i tiltrædelseskonventionen af 1978 og ved tiltrædelseskonventionen af 1989, bilag I, litra e), stk. 3.

[3] Nr. 2 ændret ved artikel 22 i tiltrædelseskonventionen af 1978.

2) i givet fald et dokument, der godtgør, at der er meddelt ansøgeren fri proces i domsstaten.

Artikel 48

Såfremt de i artikel 46, nr. 2, og artikel 47, nr. 2, nævnte dokumenter ikke fremlægges, kan retten fastsætte en frist for deres tilvejebringelse eller anerkende tilsvarende dokumenter eller, såfremt den anser sagen for tilstrækkeligt oplyst, fritage for kravet om en sådan fremlæggelse.

Såfremt retten kræver det, skal der foretages en oversættelse af dokumenterne; oversættelsen skal bekræftes af en person, der er bemyndiget hertil i en af de kontraherende stater.

Artikel 49

Der kræves ingen legalisering eller opfyldelse af tilsvarende formalitet med hensyn til de i artikel 46, 47 og artikel 48, stk. 2, nævnte dokumenter eller eventuelle procesfuldmagter.

AFSNIT IV

OFFICIELT BEKRÆFTEDE DOKUMENTER OG RETSFORLIG

Artikel 50

Officielt bekræftede dokumenter, der er udstedt og eksigible i en kontraherende stat, skal efter begæring erklæres for eksigible i en anden kontraherende stat i overensstemmelse med den i artikel 31 og følgende fastsatte fremgangsmåde. Begæringen kan kun afslås, såfremt en fuldbyrdelse af det officielt bekræftede dokument vil stride mod grundlæggende retsprincipper i den stat, som begæringen rettes til [1].

Det fremlagte dokument skal med hensyn til godtgørelse af dets ægthed opfylde de betingelser, der stilles i den stat, hvor dokumentet er udstedt.

Bestemmelserne i afsnit III, afdeling 3, finder anvendelse i givet fald.

Artikel 51

Forlig, der er indgået for retten under en retssag, og som er eksigible i den stat, hvor de er indgået, kan fuldbyrdes i den stat, som begæringen rettes til, på samme betingelser som officielt bekræftede dokumenter.

[1] Stk. 1 som ændret ved artikel 14 i tiltrædelseskonventionen af 1989.

AFSNIT V

ALMINDELIGE BESTEMMELSER

Artikel 52

Ved afgørelsen af, om en part har en bopæl i den kontraherende stat, for hvis domstole sagen er indbragt, skal retten anvende denne stats interne lovgivning.

Har en part ikke bopæl i den stat, ved hvis retter sagen er anlagt, skal retten ved afgørelsen af, om parten har bopæl i en anden kontraherende stat, anvende sidstnævnte stats lovgivning [2].

Artikel 53

Selskabers og juridiske personers hjemsted skal ved anvendelsen af denne konvention ligestilles med fysiske personers bopæl. Ved afgørelsen af, hvor dette hjemsted er beliggende, skal retten dog anvende de internationale privatretlige regler, som gælder for den.

Ved sin afgørelse af, om en trust har hjemsted i den kontraherende stat, hvor sagen er anlagt, skal retten anvende de internationale privatretlige regler, som gælder for den [3].

AFSNIT VI

OVERGANGSBESTEMMELSER

Artikel 54 [4]

Bestemmelserne i denne konvention finder kun anvendelse på retssager, der er anlagt, og på officielt bekræftede dokumenter, der er udstedt, efter at konventionen er trådt i kraft i domsstaten, og, såfremt anerkendelse eller fuldbyrdelse af en retsafgørelse eller af et officielt bekræftet dokument påberåbes, i den stat, begæringen er rettet til.

Retsafgørelser, som efter datoen for denne konventions ikrafttræden i forholdet mellem domsstaten og den stat, begæringen er rettet til, er truffet i sager, der er anlagt før dette tidspunkt, skal dog anerkendes og fuldbyrdes efter bestemmelserne i afsnit III, såfremt de anvendte kompe-

[2] Stk. 3 ophævet ved artikel 15 i tiltrædelseskonventionen af 1989.

[3] Stk. 2 indsat ved artikel 23 i tiltrædelseskonventionen af 1978.

[4] Som ændret ved artikel 16 i tiltrædelseskonventionen af 1989.

tenceregler er i overensstemmelse med de regler, der er fastsat i afsnit II eller i en konvention, der, da sagen blev anlagt, var gældende mellem domsstaten og den stat, som begæringen er rettet til [1].

Såfremt parterne skriftligt før den 1. juni 1988 for Irlands vedkommende og før den 1. januar 1987 for Det Forenede Kongeriges vedkommende i en tvist vedrørende en kontrakt har aftalt, at irske retsregler eller retsreglerne i en del af Det Forenede Kongerige skal finde anvendelse på den pågældende kontrakt, bevarer retterne i Irland eller i vedkommende del af Det Forenede Kongerige adgangen til at træffe afgørelse af den pågældende tvist [2].

---

[1] Tiltrædelseskonventionen af 1978 indeholder i afsnit V følgende overgangsbestemmelser:

»*Artikel 34*

1. Konventionen af 1968 og protokollen af 1971 som ændret ved nærværende konvention finder kun anvendelse på retssager, der er anlagt, og på officielt bekræftede dokumenter, der er udstedt, efter at nærværende konvention er trådt i kraft i domsstaten, og, såfremt anerkendelse eller fuldbyrdelse af en retsafgørelse eller af et officielt bekræftet dokument påberåbes, i den stat, begæringen er rettet til.

2. I forholdet mellem de seks stater, der er parter i konventionen af 1968, skal retsafgørelser, som er truffet efter ikrafttrædelsesdatoen for nærværende konvention i sager, der er anlagt før dette tidspunkt, dog anerkendes og fuldbyrdes efter bestemmelserne i afsnit III i konventionen af 1968 som ændret.

3. I forholdet mellem de seks stater, der er parter i konventionen af 1968, og de tre stater, der er nævnt i artikel 1 i nærværende konvention samt i forholdet mellem disse tre stater indbyrdes skal retsafgørelser, som er truffet efter den ikrafttrædelsesdato for nærværende konvention, der gælder i forholdet mellem domsstaten og den stat, begæringen er rettet til, i sager, der er anlagt før dette tidspunkt, endvidere anerkendes og fuldbyrdes efter bestemmelserne i afsnit III i konventionen af 1968 som ændret, såfremt kompetencen har været støttet på regler, der var i overensstemmelse med bestemmelserne i afsnit II som ændret eller med bestemmelser fastsat ved en konvention, som var i kraft mellem domsstaten og den stat, begæringen er rettet til, da sagen blev anlagt.«

Tiltrædelseskonventionen af 1982 indeholder i afsnit V følgende overgangsbestemmelser:

»*Artikel 12*

1. Konventionen af 1968 og protokollen af 1971, som ændret ved konventionen af 1978 og ved nærværende konvention, finder kun anvendelse på retssager, der er anlagt, og på officielt bekræftede dokumenter, der er udstedt, efter at nærværende konvention er trådt i kraft i domsstaten, og såfremt anerkendelse eller fuldbyrdelse af en retsafgørelse eller af et officielt bekræftet dokument påberåbes, i den stat, begæringen er rettet til.

2. I forholdet mellem domsstaten og den stat, begæringen er rettet til, skal retsafgørelser, som er truffet efter ikrafttrædelsesdatoen for nærværende konvention, i sager, der er anlagt før dette tidspunkt, dog anerkendes og fuldbyrdes efter bestemmelserne i afsnit III i konventionen af 1968, som ændret ved konventionen af 1978 og nærværende konvention, såfremt kompetencen har været støttet på regler, der var i overensstemmelse med bestemmelserne i det ændrede afsnit II i konventionen af 1968 eller med bestemmelserne i en konvention, som var gældende mellem domsstaten og den stat, begæringen er rettet til, da sagen blev anlagt.«

Tiltrædelseskonventionen af 1989 indeholder i afsnit VI følgende overgangsbestemmelser:

»*Artikel 29*

1. Konventionen af 1968 og protokollen af 1971, som ændret ved konventionen af 1978, ved konventionen af 1982 og ved nærværende konvention, finder kun anvendelse på retssager, der er anlagt, og på officielt bekræftede dokumenter, der er udstedt, efter at nærværende konvention er trådt i kraft i domsstaten, og, såfremt anerkendelse eller fuldbyrdelse af en retsafgørelse eller af et officielt bekræftet dokument påberåbes, i den stat, begæringen er rettet til.

2. Retsafgørelser, som efter datoen for nærværende konventions ikrafttræden i forholdet mellem domsstaten og den stat, begæringen er rettet til, er truffet i sager, der er anlagt før dette tidspunkt, skal dog anerkendes og fuldbyrdes efter bestemmelserne i afsnit III i konventionen af 1968, som ændret ved konventionen af 1978, konventionen af 1982 og nærværende konvention, såfremt de anvendte kompetenceregler er i overensstemmelse med bestemmelserne i det ændrede afsnit II i konventionen af 1968 eller med bestemmelserne i en konvention, som var gældende mellem domsstaten og den stat, begæringen er rettet til, da sagen blev anlagt.«

Tiltrædelseskonventionen af 1996 indeholder i afsnit V følgende overgangsbestemmelser:

»1. Konventionen af 1968 og protokollen af 1971, som ændret ved konventionen af 1978, konventionen af 1982, konventionen af 1989 og nærværende konvention, finder kun anvendelse på retssager, der er anlagt, og på officielt bekræftede dokumenter, der er udstedt, efter at nærværende konvention er trådt i kraft i domsstaten, og, såfremt anerkendelse eller fuldbyrdelse af en retsafgørelse eller af et officielt bekræftet dokument påberåbes, i den stat, begæringen er rettet til.

2. Retsafgørelser, som efter datoen for nærværende konventions ikrafttræden i forholdet mellem domsstaten og den stat, begæringen er rettet til, er truffet i sager, der er anlagt før dette tidspunkt, skal dog anerkendes og fuldbyrdes efter bestemmelserne i afsnit III i konventionen af 1968, som ændret ved konventionen af 1978, konventionen af 1982, konventionen af 1989 og nærværende konvention, såfremt de anvendte kompetenceregler er i overensstemmelse med bestemmelserne i det ændrede afsnit II i konventionen af 1968 eller med bestemmelserne i en konvention, som var gældende mellem domsstaten og den stat, begæringen er rettet til, da sagen blev anlagt.«

[2] Dette stk. erstatter artikel 35 i afsnit V i tiltrædelseskonventionen af 1978, der var blevet udstrakt til at gælde for Den Hellenske Republik ved artikel 1, stk. 2, i tiltrædelseskonventionen af 1982. Ved artikel 28 i tiltrædelseskonventionen af 1989 er ovennævnte to bestemmelser ophævet.

Artikel 54a [1]

I tre år, fra den 1. november 1986 for Danmarks vedkommende, fastsættes kompetencen i søretssager i hver af disse stater ikke blot i henhold til bestemmelserne i afsnit II, men også i henhold til de nedenfor under nr. 1 til 6 anførte bestemmelser. Anvendelsen af disse bestemmelser ophører dog i hver af disse stater, når den internationale konvention om tilvejebringelse af ensartede regler for arrest i søgående skibe, som blev undertegnet i Bruxelles den 10. maj 1952, træder i kraft for den pågældende stats vedkommende.

1) Personer med bopæl i en kontraherende stat kan i følgende tilfælde for et søretligt krav sagsøges ved retterne i en af de ovennævnte stater, såfremt der ved en ret i en af disse stater til sikring af kravet er gjort eller — hvis der er ydet kaution eller stillet anden sikkerhed — kunne have været gjort arrest i det skib, kravet er rettet imod, eller i ethvert andet skib tilhørende den pågældende person, og

   a) sagsøgeren har bopæl på denne stats område

   b) det søretlige krav er opstået i denne stat

   c) det søretlige krav er opstået på en rejse, under hvilken arrest er blevet eller kunne have været gjort

   d) kravet hidrører fra et sammenstød eller fra en skade forvoldt af et skib på et andet skib eller på ting eller personer ombord, ved udførelse eller undladelse af en manøvre eller ved ikke-overholdelse af gældende regler

   e) kravet er opstået ved bjærgning, eller

   f) kravet er sikret ved en panteret i det skib, hvori der er gjort arrest.

2) Arrest kan gøres i det skib, som det søretlige krav vedrører, eller i ethvert skib, som tilhører den person, der på tidspunktet for det søretlige kravs opståen var ejer af det skib, som det pågældende krav vedrører. For de i nr. 5, litra o), p) og q), omhandlede krav kan arrest dog kun gøres i det skib, som kravet vedrører.

3) Skibe anses at have samme ejer, når samtlige ejendomsanparter tilhører den eller de samme personer.

4) Når befragteren ved »bare boat«-befragtning af et skib hæfter alene for et søretligt krav, der vedrører skibet, kan arrest gøres i dette eller i ethvert andet skib, som tilhører befragteren, hvorimod arrest for dette søretlige krav ikke kan gøres i noget andet skib tilhørende ejeren. På samme måde forholder det sig i alle tilfælde, hvor en anden person end ejeren hæfter for et søretligt krav.

5) Ved et »søretligt krav« forstås en påstand om en rettighed eller et krav støttet på en eller flere af følgende grunde:

   a) skade forvoldt af et skib ved sammenstød eller på anden måde

   b) tab af menneskeliv eller personskader forvoldt af et skib eller i forbindelse med driften af et skib

   c) bjærgning

   d) aftale om brug eller leje af skib på grundlag af et certeparti eller andet

   e) aftale om transport af gods med et skib på grundlag af et certeparti, et konnossement eller andet

   f) tab af eller skade på gods og bagage under transport med et skib

   g) groshaveri

   h) bodmeri

   i) bugsering

   j) lodsning

   k) leverancer til et skib, uanset leveringsstedet, af varer eller materiel bestemt til skibets drift eller vedligeholdelse

   l) bygning af, reparationer på og udstyr til et skib, eller udgifter til dok

   m) kaptajns-, officers- eller mandskabshyre

   n) kaptajnens udlæg og udlæg foretaget af afladere, befragtere eller agenter for skibets eller dets ejers regning

   o) tvist om ejendomsretten til et skib

   p) tvist mellem samejere om ejendomsretten til et skib, om besiddelsen eller driften af et skib eller om retten til indtægterne fra et skib

[1] Indsat ved artikel 17 i tiltrædelseskonventionen af 1989. Den svarer til artikel 36 i afsnit V i tiltrædelseskonventionen af 1978, som er blevet udstrakt til at gælde for Den Hellenske Republik ved artikel 1, stk. 2, i tiltrædelseskonventionen af 1982. De to sidstnævnte bestemmelser er ophævet ved artikel 28 i tiltrædelseskonventionen af 1989.

q) panteret i et skib.

6) I Danmark dækker udtrykket »arrest« også »forbud«, for så vidt angår de ovenfor under nr. 5, litra o) og p), omhandlede søretlige krav, og for så vidt denne fremgangsmåde i det foreliggende tilfælde er den eneste, der kan finde anvendelse efter paragraf 646 til 653 i lov om rettens pleje.

AFSNIT VII

FORHOLDET TIL ANDRE KONVENTIONER

Artikel 55

Med forbehold af bestemmelserne i artikel 54, stk. 2, og artikel 56 træder denne konvention, for så vidt angår de stater, der er parter i den, i stedet for følgende konventioner, der er indgået mellem to eller flere af disse stater:

— konventionen mellem Belgien og Frankrig om retternes kompetence samt om gyldighed og fuldbyrdelse af retsafgørelser, voldgiftskendelser og officielt bekræftede dokumenter, undertegnet i Paris den 8. juli 1899

— konventionen mellem Belgien og Nederlandene om retternes stedlige kompetence, om konkurs samt om gyldighed og fuldbyrdelse af retsafgørelser, voldgiftskendelser og officielt bekræftede dokumenter, undertegnet i Bruxelles den 28. marts 1925

— konventionen mellem Frankrig og Italien om fuldbyrdelse af domme i civile og kommercielle sager, undertegnet i Rom den 3. juni 1930

— konventionen mellem Det Forenede Kongerige og Frankrig om gensidig fuldbyrdelse af domme i civile og kommercielle sager, med dertil hørende protokol, undertegnet i Paris den 18. januar 1934 [1]

— konventionen mellem Det Forenede Kongerige og Belgien om gensidig fuldbyrdelse af domme i civile og kommercielle sager, med dertil hørende protokol, undertegnet i Bruxelles den 2. maj 1934 [1]

— konventionen mellem Tyskland og Italien om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser i civile og kommercielle sager, undertegnet i Rom den 9. marts 1936

— konventionen mellem Belgien og Østrig om gensidig anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser og officielt bekræftede dokumenter vedrørende underholdsforpligtelser, undertegnet i Wien den 25. oktober 1957 [2]

— konventionen mellem Forbundsrepublikken Tyskland og Kongeriget Belgien om gensidig anerkendelse og fuldbyrdelse i civile og kommercielle sager af retsafgørelser, voldgiftskendelser og officielt bekræftede dokumenter, undertegnet i Bonn den 30. juni 1958

— konventionen mellem Kongeriget Nederlandene og Den Italienske Republik om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser i civile og kommercielle sager, undertegnet i Rom den 17. april 1959

— konventionen mellem Tyskland og Østrig om gensidig anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser, retsforlig og officielt bekræftede dokumenter i borgerlige sager, herunder handelssager, undertegnet i Wien den 6. juni 1959 [3]

— konventionen mellem Belgien og Østrig om gensidig anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser, voldgiftskendelser og officielt bekræftede dokumenter i borgerlige sager, herunder handelssager, undertegnet i Wien den 16. juni 1959 [3]

— konventionen mellem Det Forenede Kongerige og Forbundsrepublikken Tyskland om gensidig anerkendelse og fuldbyrdelse af domme i civile og kommercielle sager, undertegnet i Bonn den 14. juli 1960 [4]

— konventionen mellem Det Forenede Kongerige og Østrig om gensidig anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser i borgerlige sager, herunder handelssager, undertegnet i Wien den 14. juni 1961, og protokollen om ændring af denne konvention, undertegnet i London den 6. marts 1970 [3]

— konventionen mellem Den Hellenske Republik og Forbundsrepublikken Tyskland om gensidig anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser, retsforlig og officielt bekræftede dokumenter i borgerlige sager, herunder handelssager, undertegnet i Athen den 4. november 1961 [5]

— konventionen mellem Kongeriget Belgien og Den Italienske Republik om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser og andre eksigible dokumenter i civile og kommercielle sager, undertegnet i Rom den 6. april 1962

— konventionen mellem Kongeriget Nederlandene og Forbundsrepublikken Tyskland om gensidig anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser og andre eksigible dokumenter i civile og kommercielle sager, undertegnet i Haag den 30. august 1962

— konventionen mellem Nederlandene og Østrig om gensidig anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser og officielt bekræftede dokumenter i borgerlige sager, herunder handelssager, undertegnet i Haag den 6. februar 1963 [3]

[1] Led indsat ved artikel 24 i tiltrædelseskonventionen af 1978.
[2] Led indsat ved artikel 7 i tiltrædelseskonventionen af 1996.
[3] Led indsat ved artikel 7 i tiltrædelseskonventionen af 1996.
[4] Led indsat ved artikel 24 i tiltrædelseskonventionen af 1978.
[5] Led indsat ved artikel 8 i tiltrædelseskonventionen af 1982.

— konventionen mellem Frankrig og Østrig om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser og officielt bekræftede dokumenter i borgerlige sager, herunder handelssager, undertegnet i Wien den 15. juli 1966 [1]

— konventionen mellem Det Forenede Kongerige og Den Italienske Republik om gensidig anerkendelse og fuldbyrdelse af domme i civile og kommercielle sager, undertegnet i Rom den 7. februar 1964, med ændringsprotokol, undertegnet i Rom den 14. juli 1970 [2]

— konventionen mellem Det Forenede Kongerige og Kongeriget Nederlandene om gensidig anerkendelse og fuldbyrdelse af domme i civile sager, undertegnet i Haag den 17. november 1967 [2]

— konventionen mellem Spanien og Frankrig om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser og voldgiftskendelser samt officielt bekræftede dokumenter i civile og kommercielle sager, undertegnet i Paris den 28. maj 1969 [3]

— konventionen mellem Luxembourg og Østrig om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser og officielt bekræftede dokumenter i borgerlige sager, herunder handelssager, undertegnet i Luxembourg den 29. juli 1971 [1]

— konventionen mellem Italien og Østrig om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser i borgerlige sager, herunder handelssager, samt af retsforlig og notarialiter bekræftede dokumenter, undertegnet i Rom den 16. november 1971 [1]

— konventionen mellem Spanien og Italien om retshjælp og anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser i civile og kommercielle sager, undertegnet i Madrid den 22. maj 1973 [3]

— konventionen mellem Finland, Island, Norge, Sverige og Danmark om anerkendelse og fuldbyrdelse af afgørelser om privatretlige krav, undertegnet i København den 11. oktober 1977 [1]

— konventionen mellem Østrig og Sverige om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser i civile sager, undertegnet i Stockholm den 16. september 1982 [1]

— konventionen mellem Spanien og Forbundsrepublikken Tyskland om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser, retsforlig og eksigible, officielt bekræftigede dokumenter i civile og kommercielle sager, undertegnet i Bonn den 14. november 1983 [3]

— konventionen mellem Østrig og Spanien om anerkendelse af fuldbyrdelse af retsafgørelser, retsforlig og eksigible officielt bekræftede dokumenter i borgerlige sager, herunder handelssager, undertegnet i Wien den 17. februar 1984 [3]

— konventionen mellem Finland og Østrig om anerkendelse og fuldbyrdelse af afgørelser i borgerlige sager, undertegnet i Wien den 17. november 1986 [3]

og for så vidt den er i kraft:

— traktaten mellem Belgien, Nederlandene og Luxembourg om retternes kompetence, om konkurs samt om gyldighed og fuldbyrdelse af retsafgørelser, voldgiftskendelser og officielt bekræftede dokumenter, undertegnet i Bruxelles den 24. november 1961.

Artikel 56

Den traktat og de konventioner, der er nævnt i artikel 55, bevarer deres gyldighed på de sagsområder, hvor denne konvention ikke finder anvendelse.

De bevarer ligeledes deres gyldighed, for så vidt angår retsafgørelser, der er truffet, og officielt bekræftede dokumenter, der er udstedt før denne konventions ikrafttræden.

Artikel 57

1. Denne konvention berører ikke konventioner, som de kontraherende stater har tiltrådt eller vil tiltræde, og som på særlige områder fastsætter regler for retternes kompetence samt for anerkendelse eller fuldbyrdelse af retsafgørelser [4].

2. Med henblik på at sikre en ensartet fortolkning skal stk. 1 anvendes på følgende måde:

a) Denne konvention er ikke til hinder for, at en ret i en kontraherende stat, der er part i en konvention vedrørende et særligt område, kan anse sig for kompetent i medfør af denne sidstnævnte konvention, også selv om sagsøgte har bopæl i en kontraherende stat, der ikke er part i den pågældende konvention. Den ret, ved hvilken sagen er anlagt skal under alle omstændigheder anvende artikel 20 i nærværende konvention.

b) Afgørelser, der i en kontraherende stat træffes af en ret, som har anset sig for kompetent i medfør af en

(1) Led indsat ved artikel 7 i tiltrædelseskonventionen af 1996.
(2) Led indsat ved artikel 24 i tiltrædelseskonventionen af 1978.
(3) Led indsat ved artikel 18 i tiltrædelseskonventionen af 1989.
(4) Som ændret ved artikel 25, stk. 1, i tiltrædelseskonventionen af 1978 og ved artikel 19 i tiltrædelseskonventionen af 1989.

konvention vedrørende et særligt område, skal anerkendes og fuldbyrdes i de øvrige kontraherende stater i overensstemmelse med nærværende konvention.

Såfremt både domsstaten og den stat, som begæringen rettes til, er parter i en konvention vedrørende et særligt område, som fastsætter betingelser for anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser, anvendes disse betingelser. Under alle omstændigheder kan de bestemmelser i nærværende konvention, der vedrører fremgangsmåden ved anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser, finde anvendelse [1].

3. Denne konvention udelukker ikke anvendelsen af bestemmelser, som på særlige områder fastsætter regler for retternes kompetence samt for anerkendelse eller fuldbyrdelse af retsafgørelser, og som er eller vil være indeholdt i retsakter fra De Europæiske Fællesskabers institutioner eller i de harmoniserede, nationale lovgivninger til gennemførelse af disse retsakter [2].

Artikel 58 [3]

Indtil konventionen om retternes kompetence og om fuldbyrdelse af retsafgørelser i borgerlige sager, herunder handelssager, undertegnet i Lugano den 16. september 1988, får gyldighed for Frankrig og Schweiz, berører bestemmelserne i nærværende konvention ikke de rettigheder, der er indrømmet schweiziske statsborgere ved konventionen mellem Frankrig og Schweiz om retternes kompetence og om fuldbyrdelse af domme i borgerlige sager, undertegnet den 15. juni 1869 i Paris.

Artikel 59

Denne konvention er ikke til hinder for, at en kontraherende stat inden for rammerne af en konvention om anerkendelse og fuldbyrdelse af domme over for en tredjestat forpligter sig til ikke at anerkende en retsafgørelse, som i en anden kontraherende stat er truffet mod en sagsøgt, der har sin bopæl eller sit sædvanlige opholdssted på denne tredjestats område, såfremt afgørelsen i et af de i artikel 4 nævnte tilfælde kun har kunnet støttes på en af de kompetenceregler, som er nævnt i artikel 3, stk. 2.

Ingen kontraherende stat kan dog over for en tredjestat forpligte sig til ikke at anerkende en retsafgørelse truffet i en anden kontraherende stat af en ret, der har kompetence som følge af, at der i denne stat findes gods tilhørende sagsøgte, eller af, at sagsøger har gjort udlæg eller arrest i derværende gods,

1) såfremt begæringen vedrører ejendomsretten til eller besiddelsen af det nævnte gods, går ud på at opnå tilladelse til at råde over dette eller vedrører andre tvister om godset, eller

2) såfremt dette gods er stillet som sikkerhed for en fordring, der er genstand for begæringen [4].

AFSNIT VIII

AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

Artikel 60

. . . [5]

Artikel 61 [6]

Denne konvention skal ratificeres af signatarstaterne. Ratifikationsdokumenterne skal deponeres hos generalsekretæren for Rådet for De Europæiske Fællesskaber.

---

(1) Stk. 2 indsat ved artikel 19 i tiltrædelseskonventionen af 1989. Dette stk. svarer til artikel 25, stk. 2, i tiltrædelseskonventionen af 1978, som er blevet udstrakt til at gælde for Den Hellenske Republik ved artikel 1, stk. 2, i tiltrædelseskonventionen af 1982. Sidstnævnte to bestemmelser er ophævet ved artikel 28 i tiltrædelseskonventionen af 1989.

(2) Stk. 3 indsat ved artikel 25, stk. 1, i tiltrædelseskonventionen af 1978.

(3) Som ændret ved artikel 20 i tiltrædelseskonventionen af 1989.

(4) Stk. 2 indsat ved artikel 26 i tiltrædelseskonventionen af 1978.

(5) Artikel 60, som ændret ved artikel 27 i tiltrædelseskonventionen af 1978, er ophævet ved artikel 21 i tiltrædelseskonventionen af 1989.

(6) Ratificeringen af tiltrædelseskonventionerne af 1978 og 1982 var fastlagt i artikel 38 og 14 i nævnte konventioner. Ratificeringen af tiltrædelseskonventionen af 1989 er fastlagt i nævnte konventions artikel 31, der har følgende ordlyd:

»*Artikel 31*

Denne konvention ratificeres af signatarstaterne. Ratifikationsdokumenterne deponeres hos generalsekretæren for Rådet for De Europæiske Fællesskaber.«

Ratificeringen af tiltrædelseskonventionen af 1996 er fastlagt i samme konventions artikel 15, der har følgende ordlyd:

»*Artikel 15*

Denne konvention skal ratificeres af signatarstaterne. Ratifikationsdokumenterne deponeres hos generalsekretæren for Rådet for Den Europæiske Union.«

Artikel 62 [1]

Denne konvention træder i kraft den første dag i den tredje måned, der følger efter deponeringen af det sidste ratifikationsdokument.

Artikel 63

De kontraherende stater anerkender at enhver stat, som bliver medlem af Det Europæiske Økonomiske Fællesskab, skal erklære sig indforstået med, at denne konvention anvendes som grundlag for de forhandlinger, der er nødvendige for, mellem de kontraherende stater og den pågældende stat, at sikre gennemførelsen af artikel 220, sidste stykke i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Økonomiske Fællesskab.

De nødvendige tilpasninger kan fastsættes i en særlig konvention mellem de kontraherende stater på den ene side og den pågældende stat på den anden side.

Artikel 64 [2]

Generalsekretæren for Rådet for De Europæiske Fællesskaber giver signatarstaterne meddelelse om:

a) deponeringen af ethvert ratifikationsdokument

b) datoen for denne konventions ikrafttræden

c) . . . [3]

d) erklæringer modtaget i henhold til artikel IV i protokollen

e) meddelelser i henhold til artikel VI i protokollen.

Artikel 65

Den protokol, der efter fælles aftale mellem de kontraherende stater er knyttet som bilag til denne konvention, udgør en integrerende del af konventionen.

Artikel 66

Denne konvention er indgået for ubegrænset tid.

Artikel 67

Enhver kontraherende stat kan fremsætte anmodning om ændring af denne konvention. I så fald indkalder formanden for Rådet for De Europæiske Fællesskaber til en konference med henblik på ændring af konventionen.

Artikel 68 [4]

Denne konvention, udfærdiget i ét eksemplar på fransk, italiensk, nederlandsk og tysk, hvilke fire tekster har

---

[1] Ikrafttrædelsen af tiltrædelseskonventionen af 1978 og 1982 var fastlagt i artikel 39 og 15 i nævnte konventioner. Ikrafttrædelsen af tiltrædelseskonventionen af 1989 er fastlagt i nævnte konventions artikel 32, der har følgende ordlyd:

»*Artikel 32*

1. Denne konvention træder i kraft på den første dag i den tredje måned efter den dato, på hvilken to signatarstater, hvoraf den ene er Kongeriget Spanien eller Den Portugisiske Republik, har deponeret deres ratifikationsdokumenter.

2. For enhver anden signatarstat får konventionen virkning fra den første dag i den tredje måned efter deponeringen af denne stats ratifikationsdokument.«

Ikrafttrædelsen af tiltrædelseskonventionen af 1996 er fastlagt i samme konventions artikel 16, der har følgende ordlyd:

»*Artikel 16*

1. Denne konvention træder i kraft den første dag i den tredje måned efter den dato, på hvilken to signatarstater, hvoraf den ene er Republikken Østrig, Republikken Finland eller Kongeriget Sverige, har deponeret deres ratifikationsdokumenter.

2. For enhver anden signatarstat får konventionen virkning den første dag i den tredje måned efter deponeringen af denne stats ratifikationsdokument.«

[2] Notifikationerne vedrørende tiltrædelseskonventionerne af 1978 og 1982 er fastlagt i artikel 40 og 16 i nævnte konventioner.

Notifikationerne vedrørende tiltrædelseskonventionen af 1989 er fastlagt i nævnte konventions artikel 33, der har følgende ordlyd:

»*Artikel 33*

Generalsekretæren for Rådet for De Europæiske Fællesskaber giver signatarstaterne meddelelse om:

a) deponeringen af ethvert ratifikationsdokument

b) datoerne for denne konventions ikrafttræden for de kontraherende stater.«

Notifikationerne vedrørende tiltrædelseskonventionen af 1996 er fastlagt i samme konventions artikel 17, der har følgende ordlyd:

»*Artikel 17*

Generalsekretæren for Rådet for Den Europæiske Union giver signatarstaterne meddelelse om:

a) deponeringen af ethvert ratifikationsdokument

b) datoerne for denne konventions ikrafttræden for de kontraherende stater.«

[3] Litra c), som ændret ved artikel 28 i tiltrædelseskonventionen af 1978, er ophævet ved artikel 22 i tiltrædelseskonventionen af 1989.

[4] Angivelsen af de tekster til tiltrædelseskonventionerne, som har retsgyldighed, er indeholdt i følgende bestemmelser:

— for så vidt angår tiltrædelseskonventionen af 1978, dennes artikel 41, der har følgende ordlyd:

»*Artikel 41*

Denne konvention, udfærdiget i ét eksemplar på dansk, engelsk, fransk, irsk, italiensk, nederlandsk og tysk, hvilke

samme gyldighed, deponeres i arkiverne i sekretariatet for Rådet for De Europæiske Fællesskaber. Generalsekretæren fremsender en bekræftet genpart til hver af signatarstaternes regeringer [1].

syv tekster har samme gyldighed, deponeres i arkiverne i sekretariatet for Rådet for De Europæiske Fællesskaber. Generalsekretæren fremsender en bekræftet genpart til hver af signatarstaternes regeringer.«

— for så vidt angår tiltrædelseskonventionen af 1982, dennes artikel 17, der har følgende ordlyd:

»*Artikel 17*
Denne konvention, udfærdiget i ét eksemplar på dansk, engelsk, fransk, græsk, irsk, italiensk, nederlandsk og tysk, hvilke otte tekster har samme gyldighed, deponeres i arkiverne i sekretariatet for Rådet for De Europæiske Fællesskaber. Generalsekretæren fremsender en bekræftet genpart til hver af signatarstaternes regeringer.«

— for så vidt angår tiltrædelseskonventionen af 1989, dennes artikel 34, der har følgende ordlyd:

»*Artikel 34*
Denne konvention, udfærdiget i ét eksemplar på dansk, engelsk, fransk, græsk, irsk, italiensk, nederlandsk, portugisisk, spansk og tysk, hvilke ti tekster har samme gyldighed, deponeres i arkiverne i sekretariatet for Rådet for De Europæiske Fællesskaber. Generalsekretæren fremsender en bekræftet genpart til hver af signatarstaternes regeringer.«

— for så vidt angår tiltrædelseskonventionen af 1996, dennes artikel 18, der har følgende ordlyd:

»*Artikel 18*
Denne konvention, udfærdiget i ét eksemplar på dansk, engelsk, finsk, fransk, græsk, irsk, italiensk, nederlandsk, portugisisk, spansk, svensk og tysk, hvilke tolv tekster har samme gyldighed, deponeres i arkiverne i Generalsekretariatet for Rådet for Den Europæiske Union. Generalsekretæren fremsender en bekræftet genpart til hver af signatarstaternes regeringer.«

[1] Udfærdigelsen på de tiltrædende medlemsstaters officielle sprog af de tekster til konventionen af 1968, som har retsgyldighed, er:

— for så vidt angår tiltrædelseskonventionen af 1978 omhandlet i pågældende konventions artikel 37, der har følgende ordlyd:

»*Artikel 37*
Generalsekretæren for Rådet for De Europæiske Fællesskaber fremsender til regeringerne for Kongeriget Danmark, Irland og Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland, en bekræftet genpart på fransk, italiensk, nederlandsk og tysk af konventionen af 1968 og af protokollen af 1971.
Teksterne til konventionen af 1968 og til protokollen af 1971, udfærdiget på dansk, engelsk og irsk er knyttet som bilag til nærværende konvention. Teksterne udfærdiget på dansk, engelsk og irsk har gyldighed på samme vilkår som de oprindelige tekster til konventionen af 1968 og protokollen af 1971«

— for så vidt angår tiltrædelseskonventionen af 1982 omhandlet i pågældende konventions artikel 13, der har følgende ordlyd:

»*Artikel 13*
Generalsekretæren for Rådet for De Europæiske Fællesskaber fremsender til regeringen for Den Hellenske Republik en bekræftet genpart på dansk, engelsk, fransk, irsk, italiensk, nederlandsk og tysk af konventionen af 1968, af protokollen af 1971 og af konventionen af 1978.
Teksterne til konventionen af 1968, til protokollen af 1971 og til konventionen af 1978, udfærdiget på græsk, er knyttet som bilag til nærværende konvention. Teksterne udfærdiget på græsk har gyldighed på samme vilkår som de øvrige tekster til konventionen af 1968, protokollen af 1971 og konventionen af 1978.«

— for så vidt angår tiltrædelseskonventionen af 1989 omhandlet i pågældende konventions artikel 30, der har følgende ordlyd:

»*Artikel 30*
1. Generalsekretæren for Rådet for De Europæiske Fællesskaber fremsender til regeringerne for Kongeriget Spanien og Den Portugisiske Republik en bekræftet genpart på dansk, engelsk, fransk, græsk, irsk, italiensk, nederlandsk og tysk af konventionen af 1968, af protokollen af 1971, af konventionen af 1978 og af konventionen af 1982.
2. Teksterne til konventionen af 1968, til protokollen af 1971, til konventionen af 1978 og til konventionen af 1982, udfærdiget på spansk og portugisisk, foreligger i bilag II, III, IV og V til nærværende konvention. Teksterne udfærdiget på spansk og portugisisk har gyldighed på samme vilkår som de øvrige tekster til konventionen af 1968, protokollen af 1971, konventionen af 1978 og konventionen af 1982.«

— for så vidt angår tiltrædelseskonventionen af 1996, omhandlet i pågældende konventions artikel 14, der har følgende ordlyd:

»*Artikel 14*
1. Generalsekretæren for Rådet for Den Europæiske Union fremsender til regeringerne for Republikken Østrig, Republikken Finland og Kongeriget Sverige en bekræftet genpart på dansk, engelsk, fransk, græsk, irsk, italiensk, nederlandsk, portugisisk, spansk og tysk af konventionen af 1968, protokollen af 1971, konventionen af 1978, konventionen af 1982 og konventionen af 1989.
2. Teksterne til konventionen af 1968, protokollen af 1971, konventionen af 1978, konventionen af 1982 og konventionen af 1989, udfærdiget på finsk og svensk, har gyldighed på samme vilkår som de øvrige tekster til konventionen af 1968, protokollen af 1971, konventionen af 1978, konventionen af 1982 og konventionen af 1989.«

Til bekræftelse heraf har undertegnede befuldmægtigede underskrevet denne konvention.

[De udpegede befuldmægtigedes underskrifter] [1]

---

[1] Tiltrædelseskonventionen af 1978, 1982 og 1989 er undertegnet af medlemsstaternes befuldmægtigede. Ved undertegnelsen af tiltrædelseskonventionen af 1989 har Kongeriget Danmarks befuldmægtigede tilføjet følgende erklæring:
»Med forbehold for ret til i forbindelse med ratifikationen at tage et territorialt forbehold vedrørende Færøerne og Grønland, men med mulighed for senere at udvide konventionen til at omfatte Færøerne og Grønland.«

PROTOKOL [1]

De høje kontraherende parter er blevet enige om følgende bestemmelser, der knyttes som bilag til konventionen:

Artikel I

Enhver person, der har bopæl i Luxembourg, og som i henhold til artikel 5, nr. 1, sagsøges ved en ret i en anden kontraherende stat, kan gøre indsigelse mod den pågældende rets kompetence. Såfremt sagsøgte ikke giver møde, skal denne ret på embeds vegne erklære sig for inkompetent.

Enhver aftale om kompetence som nævnt i artikel 17 får kun gyldighed for en person, der har bopæl i Luxembourg, såfremt den pågældende udtrykkeligt og specielt har accepteret aftalen.

Artikel II

Med forbehold af mere gunstige nationale bestemmelser kan personer, der har bopæl i en kontraherende stat, og mod hvem der indledes retsforfølgning for en uagtsom lovovertrædelse, ved retter kompetente i straffesager i en anden kontraherende stat, hvor de pågældende ikke er statsborgere, selv når de ikke personligt giver møde, til deres forsvar vælge personer, der er bemyndiget hertil.

Den ret, der behandler sagen, kan dog bestemme, at den pågældende skal give møde personligt; såfremt dette ikke sker, skal den afgørelse, der er truffet med hensyn til et borgerligt krav, uden at den pågældende har haft mulighed for at varetage sine interesser under sagen, ikke anerkendes eller fuldbyrdes i de øvrige kontraherende stater.

Artikel III

Ingen form for skat, afgift eller gebyr, som beregnes i forhold til sagens værdi, må i forbindelse med behandlingen af en begæring om fuldbyrdelsespåtegning opkræves i den stat, som begæringen rettes til.

Artikel IV

De inden- og udenretslige dokumenter, der udfærdiges inden for en kontraherende stats område, og som skal meddeles eller forskyndes for personer, der befinder sig inden for en anden kontraherende stats område, skal fremsendes i overensstemmelse med de fremgangsmåder, der er fastsat ved konventioner eller aftaler indgået mellem de kontraherende stater.

Medmindre modtagerstaten ved en erklæring rettet til generalsekretæren for Rådet for De Europæiske Fællesskaber modsætter sig dette, kan de pågældende dokumenter ligeledes fremsendes direkte af vedkommende offentligt godkendte personer i den stat, hvor dokumenterne er udfærdiget, til vedkommende offentligt godkendte personer i den stat, på hvis område dokumentets adressat befinder sig. I dette tilfælde fremsender vedkommende offentligt godkendte person i domsstaten en genpart af dokumentet til vedkommende offentligt godkendte person i den stat, begæringen rettes til, når den pågældende er kompetent til at aflevere det til adressaten. Denne aflevering sker efter de regler, der er foreskrevet i lovgivningen i den stat, som begæringen rettes til. Afleveringen bekræftes ved en attestation, som sendes direkte til vedkommende offenligt godkendte person i den stat, hvor dokumentet er udfærdiget.

Artikel V [2]

Den i artikel 6, nr. 2, og artikel 10 fastsatte kompetence i sager om opfyldelse af en forpligtelse eller i andre tilfælde over for tredjemand kan ikke gøres gældende i Forbundsrepublikken Tyskland og Republikken Østrig. Enhver, der har bopæl inden for en anden kontraherende stats område, kan sagsøges ved retterne i:

— Forbundsrepublikken Tyskland i henhold til civilproceslovens §§ 68, 72, 73 og 74 vedrørende procesunderretning

— Republikken Østrig i henhold til § 21 i civilprocesloven (Zivilprozessordnung) vedrørende procesunderretning.

De retsafgørelser, der træffes i de øvrige kontraherende stater i medfør af artikel 6, nr. 2, og artikel 10, skal anerkendes og fuldbyrdes i Forbundsrepublikken Tyskland og Republikken Østrig i overensstemmelse med afsnit III. De retsvirkninger, som domme afsagt i disse stater har over for tredjemand i henhold til bestemmelserne i det foregående stykke, skal ligeledes anerkendes i de andre kontraherende stater.

Artikel Va [3]

I sager om underholdspligt omfatter udtrykkene »dommer«, »ret« og »domsmyndighed« også de danske administrative myndigheder.

I Sverige omfatter begrebet »dommer«, »ret« og »domsmyndighed« i forbindelse med hurtig retsforfølgning i sager om pengekrav (betalningsföreläggande) eller visse andre krav (handräckning) også det svenske fogedvæsen (kronofogdemyndigheden).

---

[1] Tekst som ændret ved tiltrædelseskonventionen af 1978, tiltrædelseskonventionen af 1982 og tiltrædelseskonventionen af 1989.

[2] Artiklen ændret ved artikel 8 i tiltrædelseskonventionen af 1996.

[3] Artiklen indsat ved artikel 29 i tiltrædelseskonventionen af 1978 og ændret ved artikel 9 i tiltrædelseskonventionen af 1996.

Artikel Vb [1]

I tvister mellem en skibsfører og et besætningsmedlem på et søgående skib, der er indregistreret i Danmark, Grækenland, Irland eller Portugal, om hyre eller andre forhyringsvilkår, skal retterne i en kontraherende stat undersøge, om den diplomatiske repræsentant eller konsularagent, som skibet henhører under, er blevet underrettet om tvisten. De skal udsætte sagen, så længe denne repræsentant eller agent ikke er blevet underrettet. De skal på embeds vegne erklære sig inkompetente, såfremt denne repræsentant eller agent, behørigt underrettet, har udøvet de beføjelser, som er ham tillagt i sagen ved en konsularaftale, eller, i mangel af en sådan aftale, har gjort indsigelse vedrørende kompetencen inden for den indrømmede frist.

Artikel Vc [2]

Når artikel 52 og 53 i denne konvention i medfør af artikel 69, stk. 5, i konventionen om det europæiske patent for fællesmarkedet, undertegnet i Luxembourg den 15. december 1975, anvendes på bestemmelser vedrørende »residence« i den engelske tekst til sidstnævnte konvention, skal udtrykket »residence« i den pågældende tekst forstås som »domicile« i ovennævnte artikel 52 og 53.

Artikel Vd [3]

Med forbehold af den kompetence, der i henhold til konventionen om meddelelse af europæiske patenter, undertegnet i München den 5. oktober 1973, er tillagt Den Europæiske Patentmyndighed, har retterne i hver kontraherende stat, uanset bopæl, enekompetence for så vidt angår registreringen og gyldigheden af et europæisk patent, der er meddelt for denne stat, og som ikke er et fællesskabspatent i henhold til artikel 86 i konventionen om det europæiske patent for fællesmarkedet, undertegnet i Luxembourg den 15. december 1975.

Artikel Ve [4]

Som officielt bekræftede dokumenter efter konventionens artikel 50, stk. 1, betragtes ligeledes aftaler om underholdspligt, som er indgået over for en administrativ myndighed, eller som er bekræftet af en sådan myndighed.

Artikel VI

De kontraherende stater skal meddele generalsekretæren for Rådet for De Europæiske Fællesskaber teksterne til lovbestemmelser, som medfører ændringer enten med hensyn til de bestemmelser i deres lovgivning, der er nævnt i konventionen, eller med hensyn til de retter, der er anført i afsnit III, afdeling 2, i konventionen.

Til bekræftelse heraf har undertegnede befuldmægtigede underskrevet denne protokol.

Udfærdiget i Bruxelles, den syvogtyvende september nitten hundrede og otteogtres.

[De udpegede befuldmægtigedes underskrifter]

---

(1) Artiklen indsat ved artikel 29 i tiltrædelseskonventionen af 1978 og ændret ved artikel 9 i tiltrædelseskonventionen af 1982 og ved artikel 23 i tiltrædelseskonventionen af 1989.

(2) Artiklen indsat ved artikel 29 i tiltrædelseskonventionen af 1978.

(3) Artiklen indsat ved artikel 29 i tiltrædelseskonventionen af 1978.

(4) Artikel indsat ved artikel 10 i tiltrædelseskonventionen af 1996.

FÆLLESERKLÆRING

Regeringerne for Kongeriget Belgien, Forbundsrepublikken Tyskland, Den Franske Republik, Den Italienske Republik, Storhertugdømmet Luxembourg og Kongeriget Nederlandene —

som på tidspunktet for undertegnelsen af konventionen om retternes kompetence og om fuldbyrdelse af retsafgørelser i borgerlige sager, herunder handelssager,

ønsker at sikre en så effektiv gennemførelse som muligt af konventionens bestemmelser,

tilstræber at undgå, at forskellige fortolkninger af konventionens bestemmelser skal skade dens enhedskarakter, og

erkender, at der eventuelt kan opstå positive eller negative kompetencekonflikter ved konventionens anvendelse —

erklærer sig rede til:

1. at undersøge disse spørgsmål, og i særdeleshed at undersøge muligheden for at tillægge De Europæiske Fællesskabers Domstol kompetence på visse områder, og i påkommende tilfælde indlede forhandlinger om en aftale med henblik herpå;

2. at etablere kontakter med regelmæssige mellemrum mellem deres repræsentanter.

Til bekræftelse heraf har undertegnede befuldmægtigede underskrevet denne fælleserklæring.

Udfærdiget i Bruxelles, den syvogtyvende september nitten hundrede og otteogtres.

[De befuldmægtigedes underskrifter]

REPRÆSENTANTERNE FOR REGERINGERNE FOR DEN EUROPÆISKE UNIONS MEDLEMSSTATER,

SOM ANERKENDER betydningen af bestemmelser om retternes kompetence i tilfælde, hvor en arbejdstager som led i udveksling af tjenesteydelser er udstationeret i en anden kontraherende stat end den, hvor han sædvanligvis udfører sit arbejde;

NOTERER SIG, at Rådet den 3. juni 1996 fastlagde en fælles holdning vedrørende det ændrede forslag til direktiv om udstationering af arbejdstagere som led i udveksling af tjenesteydelser, som for tiden behandles i Europa-Parlamentet inden for rammerne af fremgangsmåden i traktatens artikel 189 B;

FORPLIGTER SIG TIL at undersøge hensigtsmæssigheden af eventuelle ændringer i Bruxelles- og Lugano-konventionerne med henblik på at beskytte arbejdstageren som led i udveksling af tjenesteydelser, når Rådet har vedtaget direktivet om udstationering af arbejdstager som led i udveksling af tjenesteydelser.

PROTOKOL

vedrørende Domstolens fortolkning af konventionen af 27. september 1968 om retternes kompetence og om fuldbyrdelse af retsafgørelser i borgerlige sager, herunder handelssager [1]

DE HØJE KONTRAHERENDE PARTER I TRAKTATEN OM OPRETTELSE AF DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE FÆLLESSKAB HAR —

under henvisning til den erklæring, der er knyttet som bilag til konventionen om retternes kompetence og om fuldbyrdelse af retsafgørelser i borgerlige sager, herunder handelssager, undertegnet i Bruxelles den 27. september 1968 —

vedtaget at afslutte en protokol, ved hvilken der tillægges De Europæiske Fællesskabers Domstol kompetence til at fortolke den nævnte konvention, og har med dette mål for øje udpeget som befuldmægtigede:

[Liste over de af medlemsstaterne udpegede befuldmægtigede]

SOM, forsamlet i Rådet, efter at have udvekslet deres fuldmagter og fundet dem i god og behørig form,

ER BLEVET ENIGE OM FØLGENDE BESTEMMELSER:

Artikel 1

De Europæiske Fællesskabers Domstol har kompetence til at træffe afgørelse med hensyn til fortolkningen af konventionen om retternes kompetence og om fuldbyrdelse af retsafgørelser i borgerlige sager, herunder handelssager, og af den til denne konvention som bilag knyttede protokol, undertegnet i Bruxelles den 27. september 1968, samt af nærværende protokol.

De Europæiske Fællesskabers Domstol har endvidere kompetence til at træffe afgørelse med hensyn til fortolkningen af konventionen om Kongeriget Danmarks, Irlands og Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirlands tiltrædelse af konventionen af 27. september 1968 samt af nærværende protokol [2].

De Europæiske Fællesskabers Domstol har endvidere kompetence til at træffe afgørelse med hensyn til fortolkningen af konventionen om Den Hellenske Republiks tiltrædelse af konventionen af 27. september 1968 samt af nærværende protokol, som tilpasset ved konventionen af 1978 [3].

De Europæiske Fællesskabers Domstol har endvidere kompetence til at træffe afgørelse med hensyn til fortolkningen af konventionen om Kongeriget Spaniens og Den Portugisiske Republiks tiltrædelse af konventionen af 27. september 1968 samt af nærværende protokol, som tilpasset ved konventionen af 1978 og konventionen af 1982 [4].

De Europæiske Fællesskabers Domstol har endvidere kompetence til at træffe afgørelse med hensyn til fortolkningen af konventionen om Republikken Østrigs, Republikken Finlands og Kongeriget Sveriges tiltrædelse af konventionen af 27. september 1968 samt af nærværende protokol, som tilpasset ved konventionerne af 1978, 1982 og 1989 [5].

Artikel 2

Følgende retter kan anmode Domstolen om at træffe præjudiciel afgørelse vedrørende et fortolkningsspørgsmål:

1) — i Belgien: la Cour de Cassation — het Hof van Cassatie og le Conseil d'État — de Raad van State

---

[1] Tekst, som ændret ved konventionen af 9. oktober 1978 om Kongeriget Danmarks, Irlands og Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirlands tiltrædelse — i det følgende benævnt »tiltrædelseskonventionen af 1978« — ved konventionen af 25. oktober 1982 om Den Hellenske Republiks tiltrædelse — i det følgende benævnt »tiltrædelseskonventionen af 1982« — og ved konventionen af 26. maj 1989 om Kongeriget Spaniens og Den Portugisiske Republiks tiltrædelse — i det følgende benævnt »tiltrædelseskonventionen af 1989« — og ved konvention af 29. november 1996 om Republikken Østrigs, Republikken Finlands og Kongeriget Sveriges tiltrædelse af konventionen — i det følgende benævnt »tiltrædelseskonventionen af 1996«.

[2] Stk. 2 indsat ved artikel 30 i tiltrædelseskonventionen af 1978.

[3] Stk. 3 indsat ved artikel 10 i tiltrædelseskonventionen af 1982.

[4] Stk. 4 indsat ved artikel 24 i tiltrædelseskonventionen af 1989.

[5] Stk. 5 indsat ved artikel 11 i tiltrædelseskonventionen af 1996.

— i Danmark: højesteret

— i Forbundsrepublikken Tyskland: die obersten Gerichtshöfe des Bundes

— i Grækenland: τά άνώτατα δικαστήρια

— i Spanien: el Tribunal Supremo

— i Frankrig: la Cour de Cassation og le Conseil d'État

— i Irland: the Supreme Court

— i Italien: la Corte Suprema di Cassazione

— i Luxembourg: la Cour supérieure de Justice i dens egenskab af kassationsret

— i Østrig: der Oberste Gerichtshof, der Verwaltungsgerichtshof og der Verfassungsgerichtshof

— i Nederlandene: de Hoge Raad

— i Portugal: o Supremo Tribunal de Justiça og o Supremo Tribunal Administrativo

— i Finland: Korkein oikeus/högsta domstolen og korkein hallintooikeus/högsta förvaltningsdomstolen

— i Sverige: Högsta domstolen, Regeringsrätten, Arbetsdomstolen og Marknadsdomstolen

— i Det Forenede Kongerige: the House of Lords og de retsinstanser, for hvilke en sag indbringes i henhold til artikel 37, stk. 2, eller artikel 41 i konventionen [1]

2) retterne i de kontraherende stater, såfremt de træffer afgørelse som appelinstans

3) i de i konventionens artikel 37 anførte tilfælde, de i samme artikel nævnte retter.

Artikel 3

1. Såfremt et spørgsmål vedrørende fortolkningen af konventionen og de øvrige i artikel 1 nævnte tekster rejses under en retssag ved en i artikel 2, nr. 1, anført ret, skal denne ret, hvis den skønner, at en afgørelse af dette spørgsmål er nødvendig, for at den kan afsige dom, anmode Domstolen om at afgøre spørgsmålet.

2. Såfremt et sådant rejses ved en i artikel 2, nr. 2 og 3, anført ret, kan denne ret på de i stk. 1 fastsatte betingelser anmode Domstolen om at afgøre spørgsmålet.

Artikel 4

1. Den kompetente myndighed i en kontraherende stat kan anmode Domstolen om at udtale sig om et spørgsmål vedrørende fortolkningen af konventionen og de øvrige i artikel 1 nævnte tekster, såfremt afgørelser truffet af retter i denne stat er i modstrid med den fortolkning, der er anlagt af Domstolen eller kommet til udtryk i en afgørelse truffet af en i artikel 2, nr. 1 og 2, nævnt ret i en anden kontraherende stat. Bestemmelserne i dette stykke gælder kun for retskraftige afgørelser.

2. Den fortolkning, som anlægges af Domstolen i anledning af en sådan anmodning, er uden virkning for de afgørelser, der har givet anledning til anmodningen om en fortolkning.

3. Det offentliges øverste repræsentant ved kassationsretterne i de kontraherende stater eller enhver anden myndighed udpeget af en kontraherende stat har kompetence til at anmode Domstolen om en fortolkning i henhold til stk. 1.

4. Justitssekretæren ved Domstolen giver meddelelse om anmodningen til de kontraherende stater, samt til Kommissionen og Rådet for De Europæiske Fællesskaber, som inden to måneder fra denne meddelelse kan indgive indlæg eller andre skriftlige udtalelser til Domstolen.

5. Den i nærværende artikel fastlagte fremgangsmåde giver ikke anledning til hverken opkrævning eller godtgørelse af gebyrer og sagsomkostninger.

Artikel 5

1. Medmindre andet er bestemt i denne protokol, finder de bestemmelser i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab og i den dertil knyttede protokol vedrørende statutten for Domstolen, der gælder ved Domstolens afgørelse af præjudicielle spørgsmål, tilsvarende anvendelse på fremgangsmåden ved fortolkning af konventionen og de øvrige i artikel 1 nævnte tekster.

2. Domstolens procesreglement tilpasses og suppleres om nødvendigt i henhold til artikel 188 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Økonomiske Fællesskab.

Artikel 6

. . . [2]

[1] Nr. 1, som ændret ved artikel 31 i tiltrædelseskonventionen af 1978, ved artikel 11 i tiltrædelseskonventionen af 1982, ved artikel 25 i tiltrædelseskonventionen af 1989 og ved artikel 12 i tiltrædelseskonventionen af 1996.

[2] Artikel 6, som ændret ved artikel 32 i tiltrædelseskonventionen af 1978, er ophævet ved artikel 26 i tiltrædelseskonventionen af 1989.

Artikel 7[1]

Denne protokol skal ratificeres af signatarstaterne. Ratifikationsdokumenterne skal deponeres hos generalsekretæren for Rådet for De Europæiske Fællesskaber.

Artikel 8[2]

Denne protokol træder i kraft den første dag i den tredje måned, der følger efter deponeringen af det sidste ratifikationsdokument. Den træder dog tidligst i kraft samtidig med konventionen af 27. september 1968 om retternes kompetence og om fuldbyrdelse af retsafgørelser i borgerlige sager, herunder handelssager.

Artikel 9

De kontraherende stater anerkender, at enhver stat, som bliver medlem af Det Europæiske Økonomiske Fællesskab, og på hvilken artikel 63 i konventionen om retternes kompetence og om fuldbyrdelsen af retsafgørelser i borgerlige sager, herunder handelssager, finder anvendelse, skal godkende bestemmelserne i denne protokol, med forbehold af de nødvendige tilpasninger.

Artikel 10[3]

Generalsekretæren for Rådet for De Europæiske Fællesskaber giver signatarstaterne meddelelse om:

a) deponeringen af ethvert ratifikationsdokument

b) datoen for denne protokols ikrafttræden

c) erklæringer modtaget i henhold til artikel 4, stk. 3

d) ...[4].

Artikel 11

De kontraherende stater skal meddele generalsekretæren for Rådet for De Europæiske Fællesskaber teksterne til lovbestemmelser, som medfører en ændring i listen over de i artikel 2, nr. 1, nævnte retter.

Artikel 12

Denne protokol er indgået for ubegrænset tid.

Artikel 13

Enhver kontraherende stat kan fremsætte anmodning om ændring af denne protokol. I så fald indkalder formanden for Rådet for De Europæiske Fællesskaber til en konference med henblik på ændring af protokollen.

Artikel 14[5]

Denne protokol, udfærdiget i ét eksemplar på fransk, italiensk, nederlandsk og tysk, hvilke fire tekster har samme gyldighed, deponeres i arkiverne i sekretariatet for Rådet for De Europæiske Fællesskaber. Generalsekretæren fremsender en bekræftet genpart til hver af signatarstaternes regeringer[6].

Til bekræftelse heraf har undertegnede befuldmægtigede underskrevet denne protokol.

Udfærdiget i Luxembourg, den tredje juni nitten hundrede og enoghalvfjerds.

[De befuldmægtigedes underskrifter]

---

(1) Jf. fodnote 6 på side 20.
(2) Jf. fodnote 1 på side 21.
(3) Jf. fodnote 2 på side 21.
(4) Litra d), som ændret ved artikel 33 i tiltrædelseskonventionen af 1978, er ophævet ved artikel 27 i tiltrædelseskonventionen af 1989.
(5) Jf. fodnote 4 på side 21.
(6) Jf. fodnote 1 på side 22.

FÆLLESERKLÆRING

Regeringerne for Kongeriget Belgien, Forbundsrepublikken Tyskland, Den Franske Republik, Den Italienske Republik, Storhertugdømmet Luxembourg og Kongeriget Nederlandene,

som på tidspunktet for undertegnelsen af protokollen vedrørende Domstolens fortolkning af konventionen af 27. september 1968 om retternes kompetence og om fuldbyrdelse af retsafgørelser i borgerlige sager, herunder handelssager,

ønsker at sikre en så effektiv og ensartet gennemførelse som muligt af protokollens bestemmelser,

erklærer sig rede til i samarbejde med Domstolen at foranstalte en udveksling af oplysninger vedrørende de afgørelser, der af de retter, som er anført i artikel 2, nr. 1, i nævnte protokol, træffes ved anvendelse af konventionen og protokollen af 27. september 1968.

Til bekræftelse heraf har undertegnede befuldmægtigede underskrevet denne fælleserklæring.

Udfærdiget i Luxembourg, den tredje juni nitten hundrede og enoghalvfjerds.

[De befuldmægtigedes underskrifter]

FÆLLESERKLÆRING

af 9. oktober 1978

REPRÆSENTANTERNE FOR REGERINGERNE FOR DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE FÆLLESSKABS MEDLEMSSTATER, FORSAMLET I RÅDET —

som ønsker at sikre, at der i overensstemmelse med tanken bag konventionen af 27. september 1968 så vidt muligt også på sørettens område gennemføres ensartethed for så vidt angår retternes kompetence,

som tager i betragtning, at den internationale konvention om tilvejebringelse af ensartede regler for arrest i søgående skibe, der blev undertegnet i Bruxelles den 10. maj 1952, indeholder bestemmelser om retternes kompetence, og

som tager i betragtning, at medlemsstaterne ikke alle er parter i nævnte konvention —

giver udtryk for ønsket om, at de medlemsstater, som er kyststater, og som endnu ikke er parter i konventionen af 10. maj 1952, ratificerer eller tiltræder denne så hurtigt som muligt.

Udfærdiget i Luxembourg, den niende oktober nitten hundrede og otteoghalvfjerds.

[De befuldmægtigedes underskrifter]

FÆLLESERKLÆRING

af 26. maj 1989

om ratificering af konventionen om Kongeriget Spaniens og Den Portugisiske Republiks tiltrædelse af Bruxelles-konventionen af 1968

På tidspunktet for undertegnelsen af konventionen om Kongeriget Spaniens og Den Portugisiske Republiks tiltrædelse af Bruxelles-konventionen af 1968 undertegnet i Donostia — San Sebastián, den 26. maj 1989,

ERKLÆRER REPRÆSENTANTERNE FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER, MEDLEMSSTATERNES REGERINGER, FORSAMLET I RÅDET —

SOM FINDER DET ØNSKELIGT, at Bruxelles-konventionen og protokollen af 1971, især med henblik på gennemførelsen af det indre marked, snarest udvides til at omfatte hele Fællesskabet,

SOM SER MED TILFREDSHED PÅ indgåelsen den 16. september 1988 af Lugano-konventionen, hvorved principperne i Bruxelles-konventionen udvides til at omfatte de stater, der måtte blive parter i Lugano-konventionen, der først og fremmest tager sigte på at give regler for forholdet mellem medlemsstaterne i Det Europæiske Økonomiske Fællesskab (EØF) og i Den Europæiske Frihandelssammenslutning (EFTA) for så vidt angår retsbeskyttelse af personer, der er bosat i alle disse stater, og med hensyn til forenkling af formkravene til gensidig anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser,

SOM TAGER I BETRAGTNING, at Bruxelles-konventionen har Rom-traktatens artikel 220 som retsgrundlag og fortolkes af Domstolen for De Europæiske Fællesskaber,

SOM ER SIG BEVIDST, at Lugano-konventionen ikke berører anvendelsen af Bruxelles-konventionen for så vidt angår forholdet mellem Det Europæiske Økonomiske Fællesskabs medlemsstater, idet dette forhold skal være omfattet af Bruxelles-konventionen,

SOM TAGER TIL EFTERRETNING, at Lugano-konventionen træder i kraft, efter at to stater, hvoraf den ene er medlem af De Europæiske Fællesskaber og den anden medlem af Den Europæiske Frihandelssammenslutning, har deponeret deres ratifikationsdokumenter —

AT DE ER REDE TIL at træffe alle fornødne foranstaltninger til, at de nationale procedurer til ratificering af den dags dato undertegnede konvention om Kongeriget Spaniens og Den Portugisiske Republiks tiltrædelse af Bruxelles-konventionen fuldføres snarest muligt og om muligt senest den 31. december 1992.

Til bekræftelse heraf har undertegnede underskrevet denne erklæring.

Udfærdiget i Donostia — San Sebastián, den seksogtyvende maj nitten hundrede og niogfirs.

[De befuldmægtigedes underskrifter] [1]

---

[1] Med forbehold for Færøerne og Grønland. Jf. fodnote 1 på side 37.